

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Salla Laamanen

EGYPTIN KAUPAN HAASTEET
TULLAUSASIAKIRJOJEN
NÄKÖKULMASTA

Liiketalous
2016

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Salla Laamanen
Opinnäytetyön nimi	Egyptin kaupan haasteet tullausasiakirjojen näkökulmasta
Vuosi	2016
Kieli	suomi
Sivumäärä	62 + 6 liitettä
Ohjaaja	Leena Pommelin-Andrejeff

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Suomessa toimivalle suurelle kansainväliselle sähkö- ja automaatioteknologiayhtymälle. Opinnäytetyö käsittelee Egyptin kaupankäyntiin liittyviä haasteita tullausasiakirjojen näkökulmasta. Tutkimuksen idea syntyi uusien vientiasiakirjamuutosten myötä kesällä 2016. Tutkimuksessa selvitetään, mitkä asiakirjat ovat tarvittavia Egyptiin myytyjen tuotteiden vienti- ja tuontitullausta varten ja miksi. Tutkimuksen tarkoituksena on muodostaa opinnäytetyön aiheesta kattava tietopaketti toimeksiantajalle ja samalla kartoittaa asiakirjastannuksiin perustuvia kustannussäästöjä. Jotta tietotaidon lisääminen voidaan varmistaa, esittelen opinnäytetyöni kollegoilleni.

Opinnäytetyön teoriaosuus on jaettu kolmeen kokonaisuuteen. Ensimmäinen teoriakokonaisuus perehtyy ulkomaankaupan peruskäsitteisiin sekä vienti- ja tuontitahtuman kuvaukseen. Toinen teoriakokonaisuus käsittelee Egyptiä kaupan kohde maana perehtyen sen tullilainsäädäntöön ja vapaakauppasopimuksiin. Kolmas teoriakokonaisuus keskittyy asetettuihin asiakirjavaatimuksiin. Opinnäytetyön tutkimusaineisto perustuu jo olemassa oleviin dokumentteihin sekä osallistuvan havainnoinnin että empiirisen tutkimuksen kautta tehtyihin havaintoihin. Empiirisessä tutkimuksessa on käytetty sekä kvalitatiivista että kvantitatiivista tutkimusmenetelmää.

Tutkimustuloksista selvisi, että opinnäytetyössä käsitellyt asiat eivät ole itsestään selviä alan asiantuntijoidenkaan keskuudessa. Tästä huolimatta tutkimuksesta selvisi perustellusti, mitkä asiakirjat ovat tarvittavia ja miksi. Tulosten perusteella päivitin Egyptin lähetyksiä koskevat ohjeistukset. Päivitettyjen ohjeiden perusteella voidaan sanoa, että tällä hetkellä kustannussäästöjen aikaansaaminen ei ole mahdollista. Lisäksi kehitin esimieheni kanssa jatkotoimenpiteenä uuden toimintaprosessin, jonka esittelen toteutettavaksi kahden tiimin välille mahdollisten uusien muutosten varalta. Toimintaprosessin kehittämisen tarkoituksena on parantaa tiedonkulkua tiimien välillä ja selkeyttää toimintatapoja.

ABSTRACT

Author	Salla Laamanen
Title	Challenges in Egyptian Trade Regarding Customs Documents
Year	2016
Language	Finnish
Pages	62 + 6 Appendices
Name of Supervisor	Leena Pommelin-Andrejeff

This thesis was made as an assignment for an international corporation in Finland. The corporation is focused on electronic technology devices. The thesis studied the challenges in Egyptian trade regarding customs documents. The idea for the thesis came up during the summer 2016 when new requirements for the customs documents came out. The thesis examined which customs documents are required by the Egyptian customs and why. The main objectives of the thesis were to increase the know-how of the employees regarding the subject of the thesis and to make a cost analysis about the costs that could possibly be avoided. I presented my thesis to my colleagues at work to increase awareness on the matter.

The theoretical study of the thesis is divided into three sections. The first section discussed the basic concepts of foreign trade and how the export-import business actually works. The second section viewed Egypt as a business partner: what kind of customs legislation and Free Trade Agreements the country has. The third section looked into the required customs documents. The research material is based on already existing documents and on the results that are made based on my participant observation and empirical research study. Both qualitative and quantitative research methods were used in the empirical research.

According to the research results the topics that were investigated are not that obvious for experts either. Despite this all the main questions were answered and results were gotten. Based on the results I updated the guidelines that are used for handling the shipments to Egypt. Based on the updated guidelines the cost savings are not possible at the moment. In addition my supervisor and I developed a new operating process for two teams in case some new requirements come out. The main objective of the new operation process is to increase the information flow between the two teams and to clarify the operation modes.

Keywords	Foreign trade, customs documents, customs legislation, Egypt
----------	--

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	8
1.1	Tutkimuskysymys, tutkimuksen tavoite ja rajaus	8
1.2	Tutkimuksen rakenne	9
1.3	Tutkimuksen toteutus	10
2	ULKOMAANKAUPAN VIENTI- JA TUONTITAPAHTUMA	11
2.1	Sisäkauppa	12
2.2	Ulkokauppa	12
2.3	Vienti ja tuonti	13
2.4	Asiakirjat	14
3	EGYPTI KAUPAN KOHDEMAANA	19
3.1	Egypti Suomen kauppakumppanina	19
3.2	Egyptin tullilainsäädäntö	21
3.3	Egyptin vapaakauppasopimukset	22
4	EGYPTIIN TARVITTAVAT TULLAUSASIAKIRJAT	25
4.1	Toimeksiantajan käyttämät tullausasiakirjat	26
4.2	Toimeksiantajan käyttämien tullausasiakirjojen kustannukset	29
5	EMPIIRINEN TUTKIMUS	35
5.1	Teoreettinen viitekehys ja aineistonkeruu	35
5.2	Tutkimusmenetelmät	36
5.3	Empiirisen tutkimuksen kohderyhmä	38
6	TUTKIMUSTULOKSET	40
6.1	Ryhmä 1	40
6.2	Ryhmä 2	42
6.3	Ryhmä 3	44
6.4	Ryhmä 4	47
6.5	Ryhmä 5	49
7	TUTKIMUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	52

7.1 Keskeisimmät tutkimustulokset	52
7.2 Tutkimuksen luotettavuus	53
7.3 Toimeksiantajan saama hyöty	55
7.4 Pohdinta ja jatkotutkimusehdotus	59
LÄHTEET	60

LIITTEET

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehyseni.	35
Taulukko 1. Kustannuskartoitus: kauppakamarin myöntämät alkuperätodistukset.	30
Taulukko 2. Kustannuskartoitus: kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut.	31
Taulukko 3. Kustannuskartoitus: kuriirilähetykset.	32
Taulukko 4. Kustannuskartoitus: henkilökustannukset/asiakirjalähetys.	33
Taulukko 5. Mahdolliset kustannussäästöt.	34

LIITELUETTELO**LIITE 1.** Kauppalasku**LIITE 2.** Kauppakamarin vahvistama kauppalasku**LIITE 3.** Kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus**LIITE 4.** Leimattu ja allekirjoitettu pakkauslista

1 JOHDANTO

Teen opinnäytetyöni toimeksiantona kansainväliselle suuryritykselle, jossa työskentelen vientihuolitsijaharjoittelijana. Toimeksiantajan pyynnöstä en voi mainita kyseisen yrityksen nimeä.

Toimeksiantaja kuuluu maailman johtaviin sähkövoima- ja automaatioteknologia-yhtymiin. Sillä on toimintaa jokaisella mantereella, yli 100 maassa. Toimeksiantajan pääkonttori sijaitsee Euroopassa. Yrityksen toiminta on jaettu viiteen eri diviisioonaan, jotka jakautuvat eri liiketoimintayksikköihin asiakassegmenttien ja teollisuudenalojen mukaisesti. Suomessa toimeksiantaja työllistää noin 5 200 henkilöä ja se toimii 21 paikkakunnalla. Toimeksiantajalla on paljon yhteistyötä eri yritysten ja oppilaitosten kanssa, mikä mahdollistaa esimerkiksi lopputöiden teon kyseiselle yritykselle.

Tämä opinnäytetyö käsittelee Egyptin kaupankäyntiin liittyviä haasteita tullausasiakirjojen näkökulmasta. Aihe tuli ajankohtaiseksi vuoden 2016 aikana, kun toimeksiantajan egyptiläiset asiakkaat ilmoittivat useista vientiasiakirjamuutoksista. Keväällä egyptiläiset asiakkaat alkoivat vaatia laskujen vahvistamista kauppakamarilta ja syksyllä vaatimukseen lisättiin allekirjoitettujen ja yrityksen leimalla leimatujen pakkauslistojen lähettäminen. Muutokset ovat hieman kyseenalaisia, koska toimeksiantaja ei ole saanut asiakkailtaan kunnon selvitystä siitä, miksi sen tulisi toimia pyydetyllä tavalla. Uudet toimintatavat lisäävät toimeksiantajan kustannuksia niin ajallisesti kuin rahallisesti, joten esimieheni ehdotti minulle, että tutkisin asiaa tarkemmin.

1.1 Tutkimuskysymys, tutkimuksen tavoite ja rajaus

Opinnäytetyön tutkimuskysymys on: ”Mitkä asiakirjat ovat tarvittavia Egyptiin myytyjen tuotteiden vienti- ja tuontitullausta varten ja miksi?” Tutkimuksen pää-tarkoituksena on muodostaa kattava ja selkeä tietopaketti toimeksiantajalle, jotta jokainen työntekijä voisi kunnolla ymmärtää, miksi asiat tehdään asiakkaan pyytämällä tavalla. Tästä syystä esittelen opinnäytetyöni kollegoilleni valmistumiseni

jälkeen. Varsinaisen tutkimuskysymyksen selvittämisen lisäksi olen tehnyt kustannuskartoituksen, jossa perehdytään toimeksiantajalle muodostuneisiin asiakirjalähetyskustannuksiin aikavälillä elokuu 2015–syyskuu 2016. Laskelmassa vertailaan kustannuksia ennen vientiasiakirjamuutoksia ja niiden jälkeen. Kustannuskartoituksen tavoitteena on selvittää mahdolliset kustannussäästöt, jotta liiketoiminta voisi jatkua tulevaisuudessa mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Opinnäytetyön aihe on rajattu tullausasiakirjojen näkökulmaan, koska tutkimuskysymys perustuu niihin. Tutkimuksessa käsitellään myös ulkomaankauppaa ja siinä huomioonotettavia asioita yleisellä tasolla, mutta toimeksiantajan vuoksi asiat keskitytään tarkentamaan aina Suomen ja toimeksiantajan näkökulmasta. Näin pyritään varmistamaan, että tutkimus pysyy selkeänä ja tiiviinä kokonaisuutena.

1.2 Tutkimuksen rakenne

Opinnäytetyö muodostuu teoriaosuudesta ja empiirisestä tutkimuksesta. Teoriaosuus on jaettu kolmeen pääkokonaisuuteen. Ensimmäinen teoriakokonaisuus käsittelee ulkomaankaupan vienti- ja tuontitapahtuman pääpiirteitä. Aihetta tutkitaan kokonaisuutena sekä viennin että tuonnin näkökulmasta: toimeksiantajalle kaupan käynti Egyptin kanssa on vientiä, mutta egyptiläisille se on tuontia. Toinen teoriakokonaisuus perehtyy Egyptiin kaupan kohdemaana niin yleisellä tasolla kuin Suomen ja toimeksiantajan näkökulmasta. Toisessa teoriakokonaisuudessa käsitellään myös Egyptin tullilainsäädäntö sekä Egyptin ja sen kauppakumppanimaiden väliset vapaakauppasopimukset. Kolmannessa teoriakokonaisuudessa käsitellään Egyptiin yleisesti tarvittavat tullausasiakirjat sekä toimeksiantajan asiakkaiden vaatimat tullausasiakirjat. Jotta tutkimus etenisi mahdollisimman loogisessa järjestyksessä, empiirisen tutkimuksen ensimmäinen osio (toimeksiantajan käyttämien asiakirjojen kustannuskartoitus ja sen tutkimustulokset) esitellään kolmannen teoriakokonaisuuden yhteydessä.

Teoriaosuuden jälkeen esitellään empiirisen tutkimuksen toinen osio. Tällä tutkimuksella selvitetään vastausta varsinaiseen tutkimuskysymykseen. Empiirisen tut-

kimuksen esittelyn jälkeen opinnäytetyössä käydään läpi tutkimuksen keskeisimmät tutkimustulokset, tutkimuksen lopulliset johtopäätökset sekä toimeksiantajan saama hyöty.

1.3 Tutkimuksen toteutus

Empiiriset tutkimukset toteutetaan käyttämällä sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Kustannuskartoituksessa käytetään määrällistä eli kvantitatiivista tutkimusmenetelmää: asiakirjalähetyksistä muodostuneet kustannukset taulukoidaan kuukausittain tutkittavalta aikaväliltä. Näiden tietojen pohjalta laskeaan mahdolliset kustannussäästöt.

Varsinaisen tutkimuskysymyksen vastauksen selvittämiseen käytetään sähköisesti lähetettyjä strukturoimattomia teemahaastattelulomakkeita. Haastattelulomakkeiden lisäksi keskustelua jatketaan kasvotusten, puhelimitse tai sähköpostitse joidenkin vastaajien kanssa. Kaikkien empiiriseen tutkimukseen osallistuneiden henkilöiden kanssa ei siis synny varsinaista vuorovaikutusta, mistä syystä tutkimusta ei voida pitää pelkästään laadullisena tutkimuksena. Näin ollen tutkimuskysymyksen tutkinnassa käytetään molempia tutkimusmenetelmiä. Haastattelukysymykset esitetään alan asiantuntijoille, jotta saadut vastaukset olisivat mahdollisimman luotettavia. Haastateltavat henkilöt työskentelevät eri työtehtävissä sekä eri organisaatioissa. Tällä tavoin testataan, ovatko vastaukset samankaltaisia organisaatiosta tai työtehtävästä riippumatta.

Edellä mainittujen menetelmien lisäksi tärkeänä tiedonkeruumenetelmänä toimii myös osallistuva havainnointi työtehtävieni puolesta. Se on vaikuttanut tutkimukseen koko opinnäytetyöprosessin aikana. Osallistuva havainnointi perustuu keskusteluihin ja kokemuksiin.

2 ULKOMAANKAUPAN VIENTI- JA TUONTITAPAHTUMA

Ulkomaankaupalla tarkoitetaan kaupankäyntiä, jossa tavara tai palvelu siirtyy valtion rajojen yli. Tällainen kansainvälinen kaupankäynti on hyvä tapa vahvistaa yrityksen asemaa jatkuvasti muuttuvassa kilpailutilanteessa yritysten välillä. Samalla voidaan hyödyntää ympäristön tarjoamat uudet mahdollisuudet yrityksen oman markkina-alueen ja toimintatapojen laajentamiseen. Markkina-alueen laajentaminen kansainvälisellä tasolla saattaa pienentää kustannuksia merkittävästi ja lisätä yrityksen mainetta. Yleisimpiä syitä ulkomaankaupan aloittamiseen ovat kasvuhaluus, kotimaan liian vähäinen kysyntä tai hidas markkinakasvu, kilpailukyvyyn säilyttäminen, toiminnan kannattavuuden lisääminen tai esimerkiksi satunnaiset kaupat, jotka sitten innostavat yritystä jatkamaan ulkomaankauppaa suuremmassa mittakaavassa. (Fintra 2003, 9–10; Harrison 2010, 206–208)

Yrityksen täytyy selvittää eri maakohtaiset edellytykset ulkomaankaupan aloittamista varten. Toimintaa vaikeuttavat esimerkiksi tuote- ja toimialakohtaiset olosuhteet, viralliset määräykset ja lainsäädännöt, kieli- ja kulttuurierot, markkinatiedon puute, tuotteen tuntemattomuus sekä imagon puuttuminen. Ulkomaankaupan toimintaan vaikuttavat eniten yleiset olosuhteet kauppakumppanimaassa: poliittisen ja taloudellisen tilanteen vakauden selvittäminen on yksi tärkeimmistä tekijöistä. (Fintra 2003, 11–19; Harrison 2010, 208)

Suomen näkökulmasta ulkomaankauppa voi olla joko sisäkauppaa tai ulkokauppaa riippuen siitä, kuuluuko kauppakumppanima Euroopan unioniin (EU) vai ei. Euroopan unioni on 28 jäsenmaasta koostuva liitto Euroopassa. EU on organisaatio, joka toimii niin kehitysyhteistyön kuin ympäristöpolitiikan parissa. Yksi syy sen perustamiselle on ollut muodostaa taloudellisesti kilpailukykyinen alue Yhdysvaltoja vastaan. Euroopan unioniin liittymisen ehdoiksi on asetettu tietynlaiset poliittiset ja taloudelliset ehdot. Näiden lisäksi jäsenvaltioiden tulee olla eurooppalaisia. Euroopan unionin perustana toimii oikeusvaltioperiaate ja sen kaikki toiminta perustuu jäsenvaltioiden yhdessä sopimiin perussopimukseen. Tästä syystä Euroopan

unioniin kuuluvissa maissa on melko samanlainen lainsäädäntö. EU muodostaa jäsenvaltioineen sisämarkkina-alueen, jossa ihmiset, tavarat, valuutta ja palvelut saavat liikkua vapaasti. (Eurooppatiedotus 2015; Seyoum 2009, 32, 34–36)

2.1 Sisäkauppa

Sisämarkkina-alueella tapahtuvaa kaupankäyntiä kutsutaan sisäkaupaksi. Sisäkauppa on tullivapaata, joten maiden rajoilla ei suoriteta tullaustoimenpiteitä. Sen sijaan tavaroiden ja palveluiden liikkumisesta maasta toiseen pidetään tilastoja. Sekä viejä että tuojat ovat velvollisia tekemään tilastoilmoituksen tullilaitokselle, jos vuosittainen kauppa ylittää asetetun määrärajan. Vuonna 2016 määräraja tuonnissa on ollut 550 000 euroa ja viennissä 500 000 euroa (Tulli 2016 c). Tilastoilmoitus annetaan sähköisellä INTRASTAT-lomakkeella. Tilastoilmoitus toimitetaan kuukausittain viejän tai tuojan omasta toimesta tai heidän määräämänsä asiamiehen toimesta. (Fintra 2008, 13–1)

2.2 Ulkokauppa

Ulkokaupasta puhuttaessa tarkoitetaan kaupankäyntiä, joka tapahtuu Euroopan unionin jäsenmaan ja kolmannen maan välillä. Ulkokauppa on aina haastavampaa kuin sisäkauppa, koska ulkokaupassa tulee ottaa huomioon toisen valtion mahdollisesti täysin erilainen lainsäädäntö. Tavarat on tullattava silloin, kun ne ylittävät maiden rajoja. Tullimenettelyjä on monenlaisia: luovutus vapaaseen liikkeeseen, passitus, tullivarastointi, sisäinen ja ulkoinen jalostus, tullivalvonnassa tapahtuva valmistus, väliaikainen maahantuonti sekä vienti. (Fintra 2003, 65; Fintra 2008, 14–1) Koska tavaran siirto EU:n ulkopuolelle vaatii tullauksen, tavaroista tehdään tullilmoitus. Tämän liitteeksi tarvitaan aina kauppalasku. Tulli-ilmoituksen avulla tavaroille voidaan tehdä vientiselvitys. Vientiselvitys tehdään aina sähköisesti sanomana tai netti-ilmoituksena ja sen voi tehdä joko viejä itse tai esimerkiksi viejän käyttämä huolitsija. (Tulli 2016 e) Toimeksiantaja tekee itse alustavat vientiselvitykset jokaisesta laskusta ja lähettää ne eteenpäin huolitsijalle, joka toimittaa ne tullille. Poistumisvahvistettu luovutuspäätös toimii todisteena tapahtuneesta viennistä ja tullit toimittaa sen toimeksiantajalle huolitsijan kautta.

2.3 Vienti ja tuonti

Ulkomaankauppa voi olla joko vientiä tai tuontia. Yleisempi vaihtoehto on aloittaa viennistä. Yrityksen täytyy alun alkaen miettiä tarkkaan ja perustellusti päätös viennin aloittamisesta, jotta voidaan välttyä mahdollisilta virheiltä ja ongelmatilanteilta. Yleensä uusi aloittava ulkomaalainen yritys on huonommassa asemassa kuin jo paikalla päällä toimivat yritykset. Siispä viennin aloittavan yrityksen tulisi miettiä, mitkä asiat tekevät heidän toiminnastaan oleellisesti parempaa kuin jo markkinoilla olevien yritysten toiminta. Erityisen tärkeää on kilpailutilanteen, kilpailijoiden sekä itse asiakkaan analysointi. Analysoinnin perusteella voidaan tehdä tarvittavat muutokset tuotteille, jotta ne vastaisivat mahdollisimman hyvin uusien markkinoiden vaatimuksia. (Fintra 2003, 9; Johnson & Bade 2010, 17)

Vientitoiminnan eri toteutusmuotoja ovat epäsuora vienti, suora vienti ja välitön vienti. Tuotteen valmistajan vastuu sekä tuotteen kulku myyjältä loppuasiakkaalle vaihtelevat vientitoiminnan toteutusmuodosta riippuen. (Fintra 2003, 25; Fintra 2008, 14–1) Eri vaihtoehtoista tulee ottaa selvää perusteellisesti etukäteen, koska kaikki toimintamuodot eivät ole automaattisesti sopivia jokaiselle yritykselle. Toimintamuodon valinnasta riippuen myös mahdolliseen tulevaan yhteistyökumppaniin tulee perehtyä ennen toiminnan aloittamista, jotta voidaan varmistaa mahdollisimman sujuva yhteistyö. (Johnson & Bade 2010, 19)

Epäsuora vienti tarkoittaa sitä, että viennin hoitaa kotimainen välikäsi. Tässä tapauksessa tuotteiden tai palveluiden valmistajan osuus jää hyvin vähäiseksi itse vientitoimintaan nähden: sen tehtävänä on vain valmistaa tuotteet ja toimittaa ne vientiyhtiölle. Kotimaisen välikäden käyttö on järkevää etenkin silloin, kun yritys ei tunne kohdemarkkinoita riittävän hyvin. (Fintra 2003, 25–26)

Suorassa viennissä valmistaja myy itse tuotteensa vientimaassa toimivien edustajien avulla (Fintra 2003, 25). Toimeksiantaja myy itse tuotteensa Egyptiin saman yrityksen tehtaaseen tai myyntiyksikköön. Egyptissä tuotteita jalostetaan lisää tai ne myydään eteenpäin sellaisinaan muun muassa tukkuliikkeille. Toimeksiantajan vientitapahtuma Egyptin kanssa on siis suoraa vientiä.

Välittömässä viennissä viejä myy tuotteensa suoraan loppuasiakkaalle. Välitön vienti on yleistä silloin, kun se on suunnattu vain muutamalle suurelle asiakkaalle. Välittömässä viennissä vastuu koko vientitapahtumasta on viejällä itsellään. (Fintra 2003, 26–27)

Tuonnilla tarkoitetaan tavaroiden maahantuontia. Yritys voi tuoda tavaroita maahan omilla nimissään tai se voi käyttää esimerkiksi maahantuojaa tai tuontiagenttia apunaan. (Sneck 2002, 12; Tulli 2016 g) Päätös maahantuonnista tulee yleensä siitä, että yritykselle on kannattavampaa ostaa tuotteet muualta kuin valmistaa ne itse. Esimerkiksi toimeksiantaja teettää Kiinassa ja muualla Euroopassa osan tuotteista ja tuo ne sitten Suomeen, koska halvemmasta työvoimasta tulee suuret kustannussäästöt.

Tuonnissa erityisen tärkeää on miettiä, mistä maasta tuotteet kannattaa ostaa, sillä maahantuontiin liittyy aina tietynlaisia toimenpiteitä maiden lainsäädännöistä riippuen. Esimerkiksi tuontitullaus on tehtävä aina, jos maat eivät kuulu samaan kauppaa-alueeseen tai -yhteisöön. (Sneck 2002, 12–13) Tämän lisäksi joillakin tuotteilla voi olla joissakin maissa tuontirajoituksia ja erilaisia määräyksiä. Tällaiset rajoitukset ja määräykset aiheuttavat lisätoimenpiteitä, kuten erityisasiakirjojen tekemistä, joten niistä on syytä ottaa hyvin selvää etukäteen. (Finpro 2013; Johnson & Bade 2010, 251) Egyptiin ei yleensä tarvita tuontilisenssejä ja suurimman osan tuotteista saa tuoda maahan ilman tuontirajoituksia. Egyptin tuontia säännöstelevät porrastetut tullit. (Finpro 2015, 93)

2.4 Asiakirjat

Aina, kun tuotteita siirretään maasta toiseen, tarvitaan erilaisia asiakirjoja. Asiakirjat varmistavat, että tavarat ja maksut liikkuvat sujuvasti ja oikealla tavalla. Asiakirjojen oikeanlainen laadinta on erityisen tärkeää, jotta vältetään ylimääräiseltä työltä ja ajanhukalta. Siksi onkin tehty kansainvälinen asiakirjojen suunnittelumalli, jotta virheiden ennaltaehkäisy ja tarvittavien tietojen löytyminen olisi mahdollisimman tehokasta. (Fintra 2008, 1–3, 1–4)

Sähköisten asiakirjojen käyttö on nykypäivää. Tämä tarkoittaa, että perinteisten paperiversioiden sijasta erilaisia asiakirjoja, kuten sanomia ja rahtikirjoja siirretään lähettäjältä vastaanottajalle sähköisesti. (Fintra 2008, 1–2) Esimerkiksi toimeksiantajalla on käytössä elektroninen laskutus joidenkin kauppakumppanimaiden kanssa. Tällöin paperista kauppalaskua ei tarvitse lähettää. Näissäkin tapauksissa on kuitenkin poikkeuksia, ja joillekin asiakkaille on tästä huolimatta lähetettävä myös paperinen laskuversio.

Kaikissa kauppatahtumissa kauppalasku on pakollinen. Sitä pidetäänkin ulkomaankaupan tärkeimpänä asiakirjana. Kauppalasku laaditaan jollakin vastaanottajaan hyväksymällä kielellä (yleensä englanniksi) ja sen on vastattava sopimuksessa sovittuja asioita. (D’Arcy, Murray & Cleave 2000, 126; Johnson & Bade 2010, 122) On erityisen tärkeää, että kauppalaskussa ilmoitetut tiedot ovat oikein, koska ne ovat perustana myös muille ulkomaankaupassa tarvittaville asiakirjoille (Suomen kuljetusopas 2015). Yleisimmät kauppalaskusta löytyvät tiedot ovat:

1. Myyjän nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot sekä pankkiyhteydet
2. Ostajan nimi ja postiosoite, tavaran vastaanottajan nimi ja osoite sekä toimitusosoite
3. Sisäkaupassa myyjän ja ostajan VAT-numero (arvonlisäverotunniste)
4. Laskun numero ja päiväys
5. Ostajan antaman tilauksen numero ja päiväys tai muu viite
6. Ulkomaankaupan viitenumero
7. Toimituksen ajankohta ja kuljetustiedot
8. Toimituslauseke täsmennyksineen
9. Maksuehto (maksuaika, maksutapa sekä pankkiyhteys)
10. Kuljetusmerkki
11. Kollien (pakkausten) laji, määrä ja tilavuus sekä brutto- ja nettopainot
12. Tuotteen kuvaus, tullinimike ja määrä
13. Yksikkö- ja kokonaishinta sovitussa valuutassa
14. Hinnan alennukset ja lisäveloitukset sekä niiden perusteet
15. Alkuperämaa, määrämaa
16. Laskun allekirjoitus tarvittaessa (riippuen kohdemaasta)

17. Tarvittaessa myyjän ja ostajan käyttämien huolitsijoiden nimet ja osoitteet. (Fintra 2008, 10–2, 10–3; Johnson & Bade 2010, 125)

Kauppalaskun sijasta voidaan joissakin tapauksissa käyttää myös proformalaskua, joka on sisällöltään samanlainen kuin kauppalasku, mutta se ei aiheuta minkäänlaisia maksuvelvoitteita. Proformalaskua tarvitaan esimerkiksi tuontiluvan anomiseen kohdemaassa, remburssin avaamiseen tai osa- ja jälkitoimitusten lähettämiseen. Proformalaskua käytetään etenkin niin sanottujen arvottomien erien vientiasiakirjana. (Fintra 2003, 66) Muita ulkomaankaupassa esiintyviä asiakirjoja ovat esimerkiksi konossementti, konsulaatin laillistama kauppalasku, tarkistustodistus (Inspection Certificate), vakuutustodistus, alkuperätodistus ja pakkauslista (Seyoum 2009, 199–200).

Muiden asiakirjojen tarve määräytyy monen eri tekijän perusteella. Sekä viejämään että kohdemaan viranomaiset ovat suurimmassa roolissa, sillä jokaisella maalla on oma tullilainsäädäntönsä, joka vaikuttaa kaupankäyntiin. Viranomaisten lisäksi eri kauppalueiden väliset kauppasopimukset vaikuttavat asiakirjavaatimuksiin. Asiakirjavaatimukset voivat olla osittain myös ostaja-/asiakaskohtaisia, jolloin tietynlaisten lisävaatimusten täyttäminen on pakollista. (Fintra 2003, 61; Fintra 2008, 1–1)

Esimerkiksi Suomen näkökulmasta ulkomaankaupan asiakirjavaatimuksiin vaikuttavat suurimmaksi osaksi kauppakumppanimaa. Jos maa kuuluu sisämarkkina-alueeseen, kauppalaskun lisäksi tarvitaan vain kuljetusrahtikirja. Sen tulee sisältää lähettäjän ja vastaanottajan tiedot (osoite, yhteystiedot ja VAT-numero) sekä lähettyksen sisällön tiedot (tuotteet, paljouden ja CN-tullinimikkeet). (Fintra 2008, 13–3) Kuljetustavasta riippuen rahtikirja voi olla esimerkiksi autorahdikirja (CMR), lentorahdikirja (AWB) tai merirahdikirja (LWB) (Suomen kuljetusopas 2015).

Ulkokaupassa kauppalaskun lisäksi vaaditaan yleensä alkuperätodistuksen esittäminen tavaran maahantuonnin yhteydessä. EU:n tullilaissa on erilaisia määräyksiä tavaroiden alkuperään liittyen. Tuotteiden alkuperä määräytyy sen valmistamisprosessin mukaan. Jotta tuotteelle voidaan virallisesti myöntää tietty alkuperämaa, se

on täytynyt valmistaa kokonaan tai sitä on täytynyt riittävästi valmistaa kyseisessä maassa alkuperän myöntämiseksi vaadittavin perustein. Alkuperätodistuksen antaja on vastuussa siitä, että todistuksessa annetut tiedot ovat oikein. (Fintra 2003, 68; Sneck 2002, 208)

Alkuperää voidaan todistaa usealla tavalla. Vaadittava alkuperän ilmoitustapa riippuu kohdemaasta ja kauppamaiden välisistä kauppasopimuksista: onko kauppaa tekevillä mailla jonkinlaisia vapaakauppasopimuksia vai ei. Euroopan unionin jäsenmailla on kolmansien maiden kanssa lukuisia erilaisia sopimuksia tai järjestelyjä, jotka mahdollistavat tullittoman tai alennetun tullikohtelun sopimusten piiriin kuuluville alkuperä tuotteille. Jos kauppamaiden välillä ei ole vapaakauppasopimusta, saatetaan tuontimaan toimesta vaatia kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus. Tällaisella alkuperätodistuksella ei ole mahdollista saada tullietuuksia, koska se on vain yleinen todistus tuotteiden alkuperästä. Kauppakamarin myöntämällä alkuperätodistuksella voi tästä syystä saada vain yleisen tullen soveltamisen. (Finpro 2013; Fintra 2003, 68) Kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus vaaditaan yleensä esimerkiksi erilaisiin kauppapoliittisiin toimenpiteisiin (muun muassa rajoitusten ja kiintiöiden oikeanlaisen kohdentamisen vuoksi) sekä ulkomaankaupan tilastointiin (Keskuskauppakamari 2016). Kauppakamarin myöntämä alkuperätodistushakemus tehdään sähköisesti kauppakamarin nettisivuilla täyttämällä hakemukseen lähetystä koskevat tiedot. Kauppakamari ilmoittaa hakijalle sähköisesti, kun hakemus on myönnetty. Yleisin toimitusvaihtoehto on tulostaa alkuperätodistus itse viralliselle alkuperätodistuslomakkeelle.

Jotta tullietuus voidaan myöntää, alkuperä tulee todistaa kohdemaasta riippuen esimerkiksi EUR.1-tavaratodistuksella tai viejän ilmoituksella kauppalaskussa. Jos kyseessä ei ole valtuutettu viejä, tavaratodistus on laillinen vain Suomen tulliviranomaisen vahvistaessa sen. (Fintra 2003, 68) Valtuutetulla viejällä tarkoitetaan viejää, jolle viejämään tulliviranomaiset ovat myöntäneet luvan laatia alkuperäilmoituksia tai EUR.1-tavaratodistuksia tuotteiden arvosta riippumatta. Lupa voidaan myöntää, jos viejällä on paljon vientitoimintaa alkuperäsopimusten ja -määräysten mukaisesti. Valtuutetuilla viejillä on tulliviranomaisten antama tullin lupanumero,

joka tulee merkitä alkuperäilmoitukseen tai EUR.1-tavaratodistukseen. (EUR-Lex 2013)

EUR.1-tavaratodistus on alkuperää todistava asiakirja, joka oikeuttaa etuuskohteluun. Se on käytössä useimmissa vapaakauppa- ja muissa vastaavissa tullietuusso-pimuksissa. Useimmiten EUR.1-tavaratodistuksen hakemuksen laatii viejä itse, mutta on myös mahdollista, että huolitsija tai joku muu viejän valtuutettu edustaja laatii ja allekirjoittaa alkuperätodistushakemuksen. Todistushakemukseen on aina liitettävä mukaan kauppalasku, josta kaikki tarvittavat tiedot ilmenevät yksityiskoh-taisesti. (Tulli 2016 b)

EUR.1-tavaratodistuksen voi korvata arvorajallisella kauppalaskuilmoituksella tai valtuutetun viejän kauppalaskuilmoituksella. Arvorajallisen kauppalaskuilmoituk-sen voi laatia viejä, jolla ei ole valtuutetun viejän lupaa. Tällaisen ilmoituksen voi laatia enintään 6 000 euron arvoiselle lähetykselle. Valtuutetun viejän kauppalas-kuilmoitus ei ole riippuvainen tavaralähetyksen arvosta, vaan se on aina laillinen. Kauppalaskuilmoitus on yksinkertaistettu vaihtoehto viranomaisen vahvistamalle alkuperätodistukselle. (Tulli 2016 b) Ilmoitus on kauppalaskulla seuraavan lainen: "The exporter of the products covered by this document (Customs authorization No. ...) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... (yhteisötavaroita vietäessä: European Community) preferential origin." Jos ky-seessä ei ole valtuutettu viejä, selvitys on allekirjoitettava ja nimenselvennys on pakollinen. Myös paikka ja päiväys on lisättävä asiakirjaan, jos ne eivät sisälly sii-hen automaattisesti. (Export Finland 2016)

3 EGYPTI KAUPAN KOHDEMAANA

Egyptin virallinen nimi on Egyptin arabitasavalta ja se itsenäistyi 22.2.1922. Egyptin virallinen kieli on arabia, mutta liike-elämässä käytetään myös englantia ja ranskaa. Suurin osa Egyptin väestöstä on muslimeja, mikä tarkoittaa sitä, että islamilla on suuri vaikutus maan kulttuuriin ja näin ollen ihmisten käyttäytymiseen. Esimerkiksi islamin pyhien juhla-aikojen aikaan liike-elämässä toimiminen on hyvin hankalaa. Uskonto näkyy liike-elämässä myös siten, ettei naisia juurikaan hyväksytä miesvaltaiseen seuraan ja roolijako työelämässä on selkeä. Miehet ovat arvostetummassa asemassa kuin naiset, joten esimerkiksi liiketapaamiset on helpompi hoitaa miesten kesken. Liike-elämässä korostuu myös se, minkälaisesta perheestä kukin on kotoisin: tarpeeksi vaikutusvaltaiset perheet ovat etuoikeutettuja erilaiseen kohteluun. (Käri-Zein 2003, 56, 72–73, 82)

Egyptin tärkeimpiin luonnonvaroihin kuuluvat muun muassa öljy ja luonnonkaasu. Pääteollisuudentuotteita ovat esimerkiksi tekstiilit, elintarvikkeet, metallit ja öljytuotteet, jotka ovat Egyptin päävientituotteita. Pääasiassa Egyptiin tuodaan koneita ja laitteita, kuten toimeksiantajakin tekee. Tärkeimmät kauppakumppanit ovat Yhdysvallat ja Euroopan unionin jäsenmaat, mukaan lukien siis myös Suomi. (Käri-Zein 2003, 57)

3.1 Egypti Suomen kauppakumppanina

Suomen ja Egyptin välinen kauppa on ulkokauppaa, koska kaupankäynti tapahtuu Euroopan unionin jäsenmaan ja kolmannen maan välillä. Egypti kuuluu Suomen merkittävämpiin kauppakumppaneihin Afrikan alueella. Perinteisesti Suomen kauppa Egyptiin on ollut ylijäämäistä, eli kaupankäynti on tuottoisaa. Vuonna 2015 Pohjois-Afrikkaan kohdistuva vienti oli 1,2 % Suomen kokonaisviennistä. Tästä osuudesta puolet eli 0,6 % (noin 347 miljoonaa euroa) oli Egyptiin. (Tulli 2016 d) Yleisimpiä vientituotteita Suomesta Egyptiin ovat raaka-aineet (etenkin metsäteollisuuden tuotteet) sekä koneet. Normaalisti Egyptin tuonti Suomeen on pysynyt alle 30 miljoonan euron. Yleisimpiä Egyptin tuontituotteita ovat elintarvikkeet (hedelmät ja kasvikset) sekä valmistetut tavarat (tekstiili- ja metallituotteet). (Ulkoasiainministeriö 2016)

Egypti toimeksiantajan kauppakumppanina

Vuonna 2015 Egyptin tilausten osuus oli 0,46 % toimeksiantajan kokonaisviennistä ja 0,43 % kokonaisvolyyymistä (volyyymiin on laskettu mukaan myös kotimaankaupat). Vuonna 2016 tilaukset ovat vähentyneet, sillä koko viennistä Egyptin osuus on ollut vain 0,27 % ja koko volyyymistä 0,25 %. Tilauksien prosentiosuuksista voi huomata hyvin, kuinka pieni osuus toimeksiantajan koko kaupankäynnistä suuntautuu Egyptiin. Tähän suhteutettuna Egyptin lähetykset työllistävät toimeksiantajaa paljon.

Toimeksiantaja myy tuotteitaan Egyptiin kolmella eri tilausnumerolla, kahteen eri käyttötarkoitukseen. 21.. ja 22.. -alkuiset ostotilausnumerot ovat tuotteille, jotka myydään Egyptin myyntiyhtiölle. Sieltä ne myydään sellaisinaan eteenpäin loppuasiakkaalle. 43.. -alkuiset ostotilausnumerot ovat tuotteille, jotka myydään Egyptin tehtaalle tuotannon tarpeisiin jatkojalostusta varten. Tuotannon tarpeisiin myydyt tuotteet toimivat siis osina uusien tuotteiden valmistuksessa. Kaikissa tapauksissa tuotteet pysyvät kuitenkin Egyptin sisällä.

Toimitusehtoina toimivat kansainväliset Incoterms-toimituslausekkeet. Tällä hetkellä käytössä on Incoterms 2010 -toimituslausekkeet, jotka on otettu käyttöön vuonna 2011. Ne määrittävät tavaran toimitushetken eli tavaran luovutuksen ja vastaanoton, toimitukseen liittyvät toimenpiteet, kustannukset, sekä vaaranvastuun ja riskien siirtymisen niin ostajan kuin myyjän kannalta. Toimeksiantaja käyttää Egyptin kanssa yleensä CPT (Carriage Paid To) Cairo -toimituslausekettä. Tämä toimitusehto tarkoittaa, että toimeksiantaja on sitoutunut tekemään kuljetussopimuksen ja maksamaan rahdin Kairoon asti. Toimeksiantaja maksaa kustannukset, hoitaa vientimuodollisuudet ja vastaa kaikista tavaroille aiheutuvista vahingoista tavaran toimitukseen asti. Kun tavara on toimitettu sovittuun määräpaikkaan, vastuu tavaroista siirtyy ostajalle ja hän hoitaa tuontimuodollisuudet. (Logistiikan maailma 2016 d)

Osa toimeksiantajan myymistä tuotteista myydään FCA (Free Carrier) Vaasa -toimitusehdolla. Tällaiset tilaukset ovat hyvin pieniä ja kevyitä. Tämän lisäksi asiakas

tarvitsee ne yleensä kiireellisellä aikataululla. Tällaisissakin tapauksissa toimeksiantaja hoitaa vientimuodollisuudet ja ostaja tuontimuodollisuudet, mutta kustannukset ja kuljetusten järjestäminen hoidetaan eri tavalla. FCA-toimituslauseketta käytettäessä toimeksiantaja toimittaa tuotteet ostajan määräämälle rahdinkuljettajalle, jolloin kustannukset ja vaaranvastuu siirtyvät ostajalle. (Logistiikan maailma 2016 e)

Kuljetustavat voidaan jakaa kolmeen eri luokkaan: maa-, meri- ja lentokuljetuksiin. Kuljetustapoja on mahdollista yhdistellä ja se on erittäin yleistä. Tavarat kuljetetaan esimerkiksi kotimaassa rekalla satamaan tai lentokentälle ja sieltä taas eteenpäin laivalla tai lentokoneella määränpäähän. (Seyoum 2009, 201) Toimeksiantajan tuotteet ovat pienikokoisia eikä Egypti yleensä tilaa suuria määriä kerralla. Tästä johtuen lähetykset ovat kevyitä, minkä vuoksi toimeksiantajan tuotteet lähetetään Egyptiin yleensä lennolla.

Ulkomaankaupassa on käytössä monia erilaisia maksuehtoja ja -tapoja. Niillä pyritään varmistamaan, että maksut todella suoritetaan ja tavarat toimitetaan niin kuin on sovittu (Kerr & Perdikis 2014, 213). Maksuehdot sisältävät asiat, jotka liittyvät kauppahinnan suorittamiseen. Maksuehdoista sovittaessa on otettava huomioon muun muassa maksuvaluutta, -aika ja -tapa sekä toimituslauseke. (Melin 2001, 119) Maksutavan valintaan vaikuttavat esimerkiksi asiakkaan maksukyky sekä millainen kauppa on kyseessä: onko kauppaa tehty ennenkin kyseisen asiakkaan kanssa ja millaisesta rahallisesta arvosta kaupassa on kyse. (Selin 2004, 144; Melin 2011, 124–125) Toimeksiantajalla on Egyptin kanssa maksuehtona 150 päivää netto, eli asiakkaalla on viiden kuukauden maksuaika. Kauppakumppanit ovat tuttuja jo entuudestaan, joten maksutapana on maksumääräys eli maksut suoritetaan tilisiirtona. Maksumääräystä pidetään nopeana ja turvallisena tapana, koska maksu siirtyy melkein reaaliajassa tililtä toiselle (Melin 2011, 124–125).

3.2 Egyptin tullilainsäädäntö

Egyptin tullilaitoksen tehtävänä on valvoa tavaravirran kulkua sekä maahantuonnin että maasta viennin osalta. Tullitoimintojen tarkoituksena on helpottaa ja vapauttaa

niin Egyptin ulkoista kuin sisäistä kaupankäyntiä. Tullin ydintoimintoihin kuuluvat:

- maksujen ja verojen kerääminen tavaroiden tuonnista ja viennistä tullitariffilain sekä muiden asiaankuuluvien lakien mukaisesti
- yleisten ja yksityisten varastojen tavaroiden liikkumisen valvonta
- ministeriöiden ja muiden hallintoelinten tekemien päätösten ja sääntöjen mukaiseen toimintaan sitoutuminen tavaravirran kulun valvonnassa (esimerkiksi erityiskohtelua vaativien tuotteiden seuranta: maataloustuotteet, taideteokset ja aseet)
- salakuljetusten ja kiellettyjen tavaroiden tai aineiden kuljettamisen ennaltaehkäisy ja estäminen. (ECA 2012)

Egyptin tullin visiona on maailmanlaajuinen johtajuus ja huippuosaaminen tullin tehtävien parissa mahdollisimman alhaisella suorituskyvyllä. Tavoitteena on tarjota korkealaatuista palvelua kaupankäynnin asioissa viimeisimpien kansainvälisten käytäntöjen mukaisesti. Laatu, johtaminen, oikeus ja asiakastyytyväisyys ovat toiminnan pääpisteitä. Näin Egypti pyrkii saavuttamaan mahdollisimman turvallisen ja hyvinvoivan yhteiskunnan. (ECA 2012)

3.3 Egyptin vapaakauppasopimukset

Egypti on monen maan tärkeä kauppakumppani ja sillä onkin useita vapaakauppasopimuksia eri maiden kanssa. Tällaiset vapaakauppasopimukset oikeuttavat tullietuuksien saamisen sopimusmaiden välisesti. Egypti kuuluu esimerkiksi niin sanottuihin Mashrek-maihin (Egyptin lisäksi näihin kuuluvat Jordania, Libanon ja Syyria), mikä tarkoittaa tullietuuksien myöntämistä tietyille muille arabimaiden alkuperä tuotteille. Tämän lisäksi Egyptillä on vapaakauppasopimus Turkin, EFTA-maiden (Norja, Islanti, Liechtenstein, Sveitsi) sekä yhteisesti Jordanian, Marokon ja Tunisian välillä. Egypti kuuluu myös Itä- ja Etelä-Afrikan yhteismarkkinoihin (COMESA) sekä kolmentoista tähän kuuluvan maan muodostamaan vapaakauppa-alueeseen, jonka jäsenmaiden välillä kaupankäynti on tullivapaata. (Export Finland 2016)

1.6.2004 Egyptin ja Euroopan unionin välille astui voimaan Euro-Välimeri-assosiaatiosopimus. Euroopan unioni on tehnyt Euro-Välimeri-assosiaatiosopimuksia eli kahdenvälisiä sopimuksia seitsemän eri eteläisen Välimeren maan kanssa. Oleellimmat tekijät sopimuksien sisällöissä ovat demokratian periaatteiden ja perusoikeuksien kunnioittaminen, kuitenkin jokaisen kumppanimaan erikoispiirteet huomioon ottaen. Assosiaatiosopimusten tarkoituksena on tarjota suuntaa antava linjaus pohjoisen ja etelän väliselle poliittiselle kanssakäymiselle. Ne toimivat myös pohjana taloudellisen, sosiaalisen sekä kulttuurisen yhteistyön vahvistamiselle Euroopan unionin ja kumppanimaan välillä. Sopimusten perusteella on tarkoitus vapauttaa kauppaa Välimeren alueella asteittain Maailman kauppajärjestön (WTO) asettamien sääntöjen mukaisesti. Tämä tarkoittaa tavaroiden vapaata liikkumista, joka aikaansaadaan tullien asteittaisella poistamisella sekä vientiä ja tuontia rajoitettavien toimenpiteiden kieltämisellä. (EUR-Lex 2011) Yhteisön tuotteiden jäljellä olevat tullit poistuvat viimeistään 15 vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulon jälkeen (Finpro 2015, 93).

Euro-Välimeri-assosiaatiosopimusten päätavoitteena on edistää sopimusmaiden välistä vuoropuhelua politiikasta ja turvallisuudesta. Näiden lisäksi se lisää taloudellista, kaupallista ja rahoitusalan yhteistyötä sekä koulutus-, kulttuuri- ja sosiaalialan yhteistyötä. Näiden tavoitteiden perustana on sopimusmaiden yhteisymmärryksen ja yhteistyön helpottuminen, kaupan asteittainen vapauttaminen ja kestävä kehitys sekä kulttuurienvälisen vuoropuhelun helpottuminen. Välimeren maiden sisäisen alueyhteistyön tukeminen kuuluu myös sopimukseen. Tällä yritetään edistää rauhaa sekä taloudellista ja sosiaalista kehitystä. (EUR-Lex 2011)

Vuonna 2012 annettiin päätös Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen tekemisestä. Kyseistä yleissopimusta ja Paneurooppa-Välimeri-alkuperäsääntöjä on sovellettu EU:n ja Egyptin välillä 1.2.2016 alkaen. Yleissopimus korvaa vuonna 2004 asetetun assosiaatiosopimuksen. (EUR-Lex 2013; Export Finland 2016) Yleissopimuksella korvataan myös sopimus, joka on EU-maiden, EFTA-maiden ja Turkin välinen (Finpro 2013). Uusi yleissopimus koostuu näin ollen useista eri vapaakauppasopimuksista ja näiden yhdenmukaisista alkuperäsäännöistä. Yleissopimusta varten on perustettu sekakomitea, jotta kaikki

osapuolet ovat edustettuina päätöksentekoa vaativissa asioissa ja se kokoontuu keran vuodessa. (EUR-Lex 2013)

Yleissopimuksen mukaan alkuperätuotteista voidaan myöntää tullietuuksia, jos niistä esitetään jokin seuraavista alkuperäselvityksistä: EUR.1-tavaratodistus, EUR-MED-tavaratodistus tai valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus esimerkiksi kauppalaskuun liitettynä. (EUR-Lex 2013) EUR-MED-tavaratodistus eroaa EUR.1-tavaratodistuksesta siten, että sitä käytetään sellaisten maiden välillä, joissa Pan-Euro-Välimeri (PEM) -kumulaatiota sovelletaan (Tulli 2016 f).

Jotta tuotteet voidaan lukea sopimuspuolen alkuperätuotteiksi, niiden tulee täyttää yleissopimuksessa mainitut ehdot alkuperän hyväksymiselle. Tällaisia ehtoja ovat esimerkiksi tuotteen kokonaan valmistaminen, riittävä valmistus tai riittävä käsittely sopimusmaassa. Riittäväksi käsittelyksi ei lasketa esimerkiksi yksinkertaisia pakkaustoimenpiteitä, kollojen jakoa tai yhdistämistä tai tuotteiden lajittelua. Myös alkuperätuotteiden kuljetustapaan on asetettu säännöksiä: alkuperätuotteet tulee kuljettaa vain sellaisten maiden kautta, joihin yleissopimuksessa määriteltyä kumulaatiota voidaan soveltaa. Jos tuotteet kuljetetaan muiden kuin sopimuspuolten maiden kautta, tuotteiden tulee olla tulliviranomaisten valvonnan alaisena eikä niille saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka vaikuttaisivat tuotteiden rakenteeseen. (EUR-Lex 2013)

4 EGYPTIIN TARVITTAVAT TULLAUSASIAKIRJAT

Tässä luvussa käsitellään Egyptiin tarvittavat tullausasiakirjat. Luvussa esitellään ensin asiakirjat, joita Egyptiin tarvitaan yleisen lainsäädännön mukaan. Sen jälkeen käydään läpi toimeksiantajan asiakkaan vaatimat asiakirjat. Luvun lopussa on toimeksiantajan tämänhetkisten asiakirjakustannusten mukaisesti tehdyt laskelmat, joiden perusteella selvitetään mahdolliset kustannussäästöt.

Kauppalasku

Yleensä varsinainen kauppalasku toimitetaan vähintään kolmena joko englannin- tai ranskankielisenä kappaleena vastaanottajalle. Laskussa on ilmoitettava kauppalaskulle tavanomaiset tiedot (mainittu luvussa 2.4 Asiakirjat). Jokaisessa kauppalaskukappaleessa on lisäksi oltava seuraava viejän allekirjoittama vakuutus: ”We hereby certify that this invoice is true and correct and that the goods are of (Finnish/European Community) origin.” (Export Finland 2016; Finpro 2015, 95)

EUR.1-tavaratodistus, EUR-MED-tavaratodistus, alkuperätodistus

Jotta saataisiin assosiaatiosopimuksen mukaiset tulliedut, tuotteiden on täytettävä sopimuksessa mainitut alkuperäsääntöjen ehdot ja tästä syystä Egyptiin vaaditaan alkuperäselvityksen teko. Alkuperäselvityksen esittäminen tehdään joko EUR.1-tavaratodistuksella tai EUR-MED-tavaratodistuksella (jos sovelletaan laajennettua PEM-alkuperäkumulaatiota). (Export Finland 2016) Tavaratodistukset voi kuitenkin korvata viejän kauppalaskuilmoituksella/EUR-MED-kauppalaskuilmoituksella (valtuutettu viejä saa tehdä kauppalaskuilmoituksen arvosta riippumatta ja kuka tahansa viejä 6000 euron arvoon asti) niin kuin luvussa 2.4 Asiakirjat on mainittu.

Pelkän EUR.1-tavaratodistuksen/kauppalaskuilmoituksen tulisi riittää vietäessä tuotteita Egyptiin, mutta monet asiakkaat vaativat vielä erikseen kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen. Kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus vaaditaan yleensä myös tuotteille, jotka eivät täytä assosiaatiosopimuksen alkuperäsääntöehtoja. Tällöin alkuperätodistus tulee laillistaa Egyptin suurlähetystössä Suomessa. (Export Finland 2016)

Pakkausluettelo

Pakkausluettelosta näkyvät selvästi lähetyksen sisältö ja kollitiedot (numerot, ulkomitat sekä brutto- ja nettopainot). Pakkausluettelon liittäminen lähetyksen mukaan ei ole pakollista, mutta se on suotavaa, koska tällä tavalla voidaan nopeuttaa tullausta. Jos pakkausluettelo liitetään lähetyksen mukaan, se tulisi laittaa kolmena kappaleena: yksi originaali ja kaksi kopiota. (Export Finland 2016)

Erityistodistukset

Egyptiin saatetaan vaatia edellä mainittujen todistusten lisäksi erityistodistuksia. Nämä todistukset riippuvat tuotteista, joita maahan viedään tai tuodaan. Esimerkiksi elintarvikkeita, eläviä eläimiä ja kasveja vietäessä/tuotaessa täytyy tuotteista olla vientimaan viranomaisen antama terveystodistus. Muita erityistodistuksia vaaditaan esimerkiksi farmaseuttisille valmisteille sekä ajoneuvoille. (Export Finland 2016)

Erityistapauksia ovat myös sellaisten tuotteiden vienti/tuonti, jotka eivät täytä alkuperäsääntöjen ehtoa. Tällöin asiakirjoihin (kauppalasku, alkuperätodistus sekä muut mahdolliset erityistodistukset) vaaditaan Egyptin konsulaatin laillistus. Laillistamista ei kuitenkaan vaadita, jos kauppalaskusta ilmenee tuotteiden alkuperämaat. Ylimääräisistä vaadittavista asiakirjoista sekä niiden laillistamistarpeista tulisi sopia asiakkaan kanssa erikseen. (Export Finland 2016; Finpro 2015, 95)

4.1 Toimeksiantajan käyttämät tullausasiakirjat

Egyptiläiset asiakkaat ovat ohjeistaneet toimeksiantajaa lähetyksen ja ostotilausnumeroita kohtaisesti. Tarvittavat asiakirjat riippuvat siis lähetyksen painosta ja ostotilausnumerosta. Tämän hetkiset ohjeet ovat kuitenkin epäselvät ja toimintatavat ovat joissakin tapauksissa kyseenalaisia. Muun muassa vuoden 2016 aikana tulleet useat muutokset ovat syynä epäselviin ohjeistuksiin. Tällä hetkellä ohjeistukset ovat kuitenkin seuraavat:

Jos lähetyksen paino on alle 30 kilogrammaa, se lähetetään kuriirilla eikä ostotilausnumerolla ole tällöin merkitystä. Alle 30 kilogramman lähetyksille vaaditaan:

- normaalit kauppalaskut (Liite 1)
- (leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat (Liite 4)).

Kauppalaskujen tulee sisältää valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus, allekirjoitus ja nimenselvennys sekä EUR.1-leima, jossa näkyy toimeksiantajan valtuutetun viejän numero. Kauppalaskut lähetetään normaalilla kirjekuorella laskutusosoitteen. Leimattujen ja allekirjoitettujen pakkauslistojen lähettäminen on ollut epäselvää. Toimeksiantaja ei ole lähettänyt kyseisiä asiakirjoja alle 30 kilogramman lähetyksistä, eikä asiakas ole huomauttanut asiasta kertaakaan.

Ostotilausnumero tulee ottaa huomioon, jos lähetys on yli 30 kilogrammaa. Tällöin se lähetetään normaalisti käytetyn huolitsijan kautta. Egyptin tehtaan tuotantoon myytävälle tuotteille (43.. -alkuiset ostotilausnumerot) vaaditaan:

- normaalit kauppalaskut
- (leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat).

Tällaisten lähetysten kauppalaskujen tulee sisältää samat tiedot kuin kuriirilähetysten kauppalaskujen. Originaalit kauppalaskut laitetaan kuljettajan mukana kirjekuoressa huolitsijalle, joka toimittaa ne eteenpäin asiakkaalle. Yksi laskukopio lähetetään normaalilla kirjekuorella laskutusosoitteeseen. Pakkauslistojen suhteen asiakkaan antamat uudet ohjeistukset ovat olleet epäselvät: ei ole varmaa miten ne kuuluisi lähettää (huolitsijan kautta vai suoraan kuriirilla asiakkaalle) ja tarvitseeko niitä edes lähettää. Tästä syystä toimeksiantajan toimintatapa on vaihdellut pakkauslistojen lähettämisen suhteen. Joskus ne on lähetetty kuriirilla, joskus huolitsijan kautta ja välillä ne on jätetty kokonaan lähettämättä.

Egyptin myyntiyksikköön myytävälle tuotteille (21../22.. – alkuiset ostotilausnumerot) vaaditaan:

- normaalit kauppalaskut (sisältäen samat tiedot kuin muiden lähetysten kauppalaskut)
- kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut (Liite 2)
- kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus (Liite 3)

- leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat.

Kauppakamarin vahvistamille kauppalaskuille haetaan sähköisesti vientiasiakirjan vahvistus. Tämä tarkoittaa sitä, että normaalit kauppalaskut skannataan kauppakamarille ja siellä laskuihin lisätään elektronisesti kauppakamarin leima, kauppakamarin toimihenkilön allekirjoitus sekä nimenselvennys. Kauppakamari lähettää valmiista kauppalaskusta ilmoituksen sähköpostitse, minkä jälkeen toimeksiantaja tuostaa itse vahvistetun kauppalaskun.

Myyntiyksikköön myytävien tuotteiden normaalit originaalit laskut (eli ilman kauppakamarin vahvistusleimaa) laitetaan huolitsijalle kuljettajan mukana kirjekuoressa ja laskukopio lähetetään normaalilla kirjekuorella laskutusosoitteeseen. Näiden lisäksi kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus sekä leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat lähetetään kuriirilla toimeksiantajan yhteyshenkilölle Egyptiin.

Edellä mainittujen vaatimusten lisäksi toimeksiantajan tulee hakea kauppalaskujen legalisointia Egyptin lähetystön tai konsulaatin toimesta, jos myytävät tavarat eivät ole EU:n alkuperää. Jos alkuperämaina on sekä Euroopan unionin jäsenmaita että kolmansia maita, virallinen EUR.1-tavaratodistuslomake on välttämätön.

Tällä hetkellä toimeksiantaja todistaa tuotteidensa alkuperän neljällä tavalla: kauppakamarin myöntämällä alkuperätodistuksella, valtuutetun viejän kauppalaskuilmoituksella, kauppakamarin vahvistusleimalla kauppalaskuissa sekä EUR.1-leimalla. Luvussa 2.4 Asiakirjat on mainittu, että kauppakamarin myöntämällä alkuperätodistuksella ei voi saada tullietuutta eikä sitä tarvita silloin, kun kauppamaiden välillä on jonkinlainen vapaakauppasopimus. Suomen ja Egyptin välillä on vapaa-kauppasopimus, joten vain EUR.1-tavaratodistuksen tulisi olla riittävä. EUR.1-tavaratodistuksen voi kuitenkin korvata toimeksiantajan tapauksessa valtuutetun viejän kauppalaskuilmoituksella, joten pelkästään tämän tulisi riittää todistamaan toimeksiantajan myymien tuotteiden alkuperää. On siis epäselvää, miksi asiakkaat vaativat kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen, kauppakamarin vahvistusleiman kauppalaskuihin sekä yrityksen oman EUR.1-leiman.

4.2 Toimeksiantajan käyttämien tullausasiakirjojen kustannukset

Olen tehnyt kustannuskartoituksen, jossa tarkastellaan Egyptiin tarvittavien asiakirjojen asiakirjalähetyksistä muodostuvia kuluja. Kustannuskartoituksen perusteella selvitetään mahdolliset kustannussäästöt, jos kaikkia toimeksiantajan asiakkaan asiakirjavaatimuksia ei tarvitsisikaan ottaa huomioon. Laskelmissa huomioonotettavat kulut muodostuvat kauppakamarin myöntämistä alkuperätodistuksista, kauppakamarin vahvistamista kauppalaskuista, kuriirilähetyksistä, joilla tarvittavat asiakirjat toimitetaan asiakkaalle sekä asiakirjalähetysten tekemisestä muodostuvista henkilökustannuksista. Laskelmiin saadut tiedot ovat peräisin kauppakamarin lähettämiltä laskuilta sekä toimeksiantajan ohjeistuksilta.

Kauppakamarin myöntämien alkuperätodistusten muodostamat kulut ovat aikaväliltä elokuu 2015–syyskuu 2016 ja kauppakamarin vahvistamien kauppalaskujen muodostamat kulut ovat aikaväliltä kesäkuu 2016–syyskuu 2016. Kauppakamarin vahvistamille kauppalaskuille ei löydy dataa pidemmältä aikaväliltä, koska uudistus tuli voimaan vasta kesäkuussa 2016. Kuriirilähetysten lukumäärä on suoraan verrannollinen alkuperätodistusten lukumäärään, mutta heinäkuusta 2016 lähtien asiakas on maksanut lähetykset. Tästä syystä kuriirilähetysten osalta kustannukset muodostuvat aikaväliltä elokuu 2015–kesäkuu 2016.

Kauppakamarin myöntämät alkuperätodistukset (Taulukko 1)

Ennen vuoden 2016 kesällä asetettuja muutoksia asiakas vaati lähetyksille vain kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen. Vuonna 2015 alkuperätodistuksen myöntäminen kustansi toimeksiantajalle 23 euroa/kappale, mutta vuonna 2016 hinta nostettiin 25 euroon/kappale. Aikavälillä elokuu 2015–syyskuu 2016 Egyptin tilauksia varten on tehty kuukausittain keskimäärin neljä alkuperätodistusta. Alkuperätodistuksista muodostuneet kuukausittaiset kustannukset ovat olleet tarkasteltavalla aikavälillä noin 83,50 euroa. Jos asiakas ei tarvitsisikaan kauppakamarin myöntämää alkuperätodistusta toimeksiantajan tuotteille, säästöt olisivat noin 1 002 euroa vuodessa. Kokonaisuudessaan Egyptiin toimitettavien alkuperätodistusten lukumäärä on ollut noin 14 % kaikista toimeksiantajan tekemisistä alkuperätodistuksista aikavälillä elokuu 2015–syyskuu 2016.

Taulukko 1. Kustannuskartoitus: kauppakamarin myöntämät alkuperätodistukset.

Alkuperätodistukset		
	lukumäärä	hinta
2015		
		23€/kpl
Elokuu	5	115,00 €
Syyskuu	6	138,00 €
Lokakuu	3	69,00 €
Marraskuu	7	161,00 €
Joulukuu	7	161,00 €
2016		
		25€/kpl
Tammikuu	3	75,00 €
Helmikuu	2	50,00 €
Maaliskuu	1	25,00 €
Huhtikuu	5	125,00 €
Toukokuu	1	25,00 €
Kesäkuu	4	100,00 €
Heinäkuu	3	75,00 €
Elokuu	0	0,00 €
Syyskuu	2	50,00 €
Yhteensä		
Egypti	49	1 169,00 €
Kaikki maat	359	8 257,00 €
EG %-osuus	14 %	
Keskimäärin Egyptiin		
Kuukausittain	4	83,50 €
Vuosittain	48	1 002,00 €

Kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut (Taulukko 2)

Kesäkuussa 2016 Egypti esitti vaatimuksen siitä, että kauppalaskut tulisi vahvistaa kauppakamarin toimesta. Yhden kauppalaskun vahvistaminen kustantaa 25 euroa ja jokaiselle kauppalaskulle tulee hakea vahvistus erikseen. Kesäkuu 2016–syyskuu 2016 aikana kohdeyritys haki asiakirjan vahvistamista keskimäärin viidelle kauppalaskulle kuukausittain. Kuukausimenot ovat siis kasvaneet noin 125 euroa verrattuna aikaan, jolloin kauppalaskuille ei tarvinnut hakea kauppakamarin vahvistusta. Vuositasolla tämä tarkoittaa toimeksiantajan kulujen lisääntymistä noin 1 500 eurolla. Kaiken kaikkiaan kauppakamarin vahvistamista kauppalaskuista 86 % on ollut Egyptiin myytyjen tuotteiden kauppalaskuja ajalla kesäkuu 2016–syyskuu 2016.

Taulukko 2. Kustannuskartoitus: kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut.

Vahvistetut kauppalaskut		
	lukumäärä	hinta
2016		25€/kpl
Kesäkuu	10	250,00 €
Heinäkuu	7	175,00 €
Elokuu	0	0,00 €
Syyskuu	2	50,00 €
Yhteensä		
Egypti	19	475,00 €
Kaikki maat	22	506,00 €
EG %-osuus	86 %	
Keskimäärin Egyptiin		
Kuukausittain	5	125,00 €
Vuosittain	60	1 500,00 €

Kuriirilähetykset (Taulukko 3)

Halusin selvittää, kuinka paljon kuriirilähetykset ovat kustantaneet toimeksiantajalle ennen kuin asiakirjalähetysten kustannukset siirtyivät asiakkaalle. Kuriirilähetykset kustantavat 17 euroa/kappale. Aikavälillä elokuu 2015–kesäkuu 2016 asiakirjalähetyksiä on tehty kuukausittain keskimäärin neljä kappaletta. Kustannuksissa tämä tarkoittaa 68 euroa/kuukausi. Tämän perusteella vuositasolla Egyptiin lähetettävien kuriirilähetysten summa on ollut 816 euroa ennen kuin asiakas alkoi maksaa asiakirjojen kuriirilähetykset.

Taulukko 3. Kustannuskartoitus: kuriirilähetykset.

Kuriirilähetykset Egyptiin		
	lukumäärä	hinta
2015		
		17€/kpl
Elokuu	5	85,00 €
Syyskuu	6	102,00 €
Lokakuu	3	51,00 €
Marraskuu	7	119,00 €
Joulukuu	7	119,00 €
2016		
Tammikuu	3	51,00 €
Helmikuu	2	34,00 €
Maaliskuu	1	17,00 €
Huhtikuu	5	85,00 €
Toukokuu	1	17,00 €
Kesäkuu	4	68,00 €
Yhteensä	44	748,00 €
2016		
		0€/kpl
Heinäkuu	3	0,00 €
Elokuu	0	0,00 €
Syyskuu	2	0,00 €
Yhteensä (koko ajalta)	49	748,00 €
Keskimäärin Egyptiin		
Kuukausittain	4	68,00 €
Vuosittain	48	816,00 €

Henkilökustannukset (Taulukko 4)

Kustannussäästöjä kartoittaessa myös käytetystä työajasta muodostuneet henkilökustannukset ovat tärkeitä. Käytettyä työaikaa laskettaessa täytyy ottaa huomioon, että ennen asiakirjalähetyksen valmistumista kauppakamarin täytyy ensin myöntää ja vahvistaa asiakkaan vaatimat asiakirjat. Asiakirjalähetyksen teko ei siis ole pelkästään riippuvainen toimeksiantajan työntekijöistä. Tästä syystä voidaan arvioida, että asiakirjojen ja kuriirilähetysten tekemiseen kuluu yhteensä noin 30 minuuttia/asiakirjalähetys. Laskelmassa käytetään keskimääräisenä ansiona 43 euroa/tunti, joka sisältää kaikki työntekijästä toimeksiantajalle muodostuvat henkilökustannukset. Tämän perusteella yhden asiakirjalähetyksen tekemisestä muodostuu henkilö-

kustannuksia 21,50 euroa. Aikavälillä elokuu 2015–kesäkuu 2016 asiakirjalähetystyksiä on tehty 49 kappaletta, joista muodostuneiden henkilökustannusten suuruus on 1 053,50 euroa. Vuositasolla asiakirjalähetystyksiä muodostuvat henkilökustannukset ovat tämän perusteella noin 1 032 euroa.

Taulukko 4. Kustannuskartoitus: henkilökustannukset/asiakirjalähetys.

Henkilökustannukset/asiakirjalähetys			
	asiakirjalähetys	aika/h	henkilökustannukset
	kpl		43€/h
	1	0,5	21,50 €
Elo-kesäkuu	49	24,5	1 053,50 €
Keskimäärin/vuosi	48	24	1 032,00 €

Mahdolliset kustannussäästöt (Taulukko 5)

Edellä tehtyjen laskelmien perusteella voidaan todeta, että asiakirjalähetystyksiä muodostamat kokonaiskustannukset ovat vuosittain noin 3 534 euroa. Kulujen summa ei vaikuta kovin merkittävältä säästöltä ison kansainvälisen yrityksen näkökulmasta, mutta asiakirjakustannukset ovat niin sanottuja piilokustannuksia, eli niitä ei ole otettu etukäteen huomioon kokonaiskustannuksia laskettaessa. Tämä tarkoittaa sitä, että Egyptin kaupoista saadusta varsinaisesta myyntikatteesta täytyy vielä vähentää muun muassa nämä asiakirjakustannukset. Kun asiakirjakustannuksia verrataan Egyptistä saatuun myyntikatteeseen, niiden osuus on suhteellisen korkea.

Karkean arvion mukaan Egyptin myyntikate on noin 47 000 euroa/vuosi. Asiakirjakustannusten osuus tästä myyntikatteesta on noin 7,52 %. Ennen kuriirilähetysten kustannusten siirtymistä asiakkaan maksettaviksi, prosenttiosuus oli vielä suurempi: 9,26 %. Edellä tehtyjen laskelmien perusteella voidaan huomata, että jo pienillä säästöillä voi saada paljon aikaan: noin 816 euron vuosittaiset säästöt (kuriirilähetystyksiä kustannusten siirtymisen vuoksi) ovat aikaansaaneet noin 1,74 % laskun asiakirjakustannuksissa Egyptin myyntikatteeseen nähden.

Varsinaisten rahallisten kustannusten lisäksi asiakirjalähetysten tekeminen vaikuttaa myös työn sujuvuuteen. Työntekijäkohtaisesti ajateltuna työnteko ei ole sujuvaa, koska lähetyksen viimeistelyyn kuluu enemmän aikaa.

Taulukko 5. Mahdolliset kustannussäästöt.

Mahdolliset kustannussäästöt			
	lukumäärä/vuosi	säästö/vuosi	%-osuus myyntikatteesta*
Alkuperätodistukset	48	1 002,00 €	2,13 %
Vahvistetut kauppalaskut	60	1 500,00 €	3,19 %
Hlökustannukset/asiakirjalähetys	48	1 032,00 €	2,20 %
Yhteensä		3 534,00 €	7,52 %
Kuuriirilähetykset	48	816,00 €	1,74 %
Yhteensä		4 350,00 €	9,26 %

* myyntikatearvio: 47 000€/vuosi

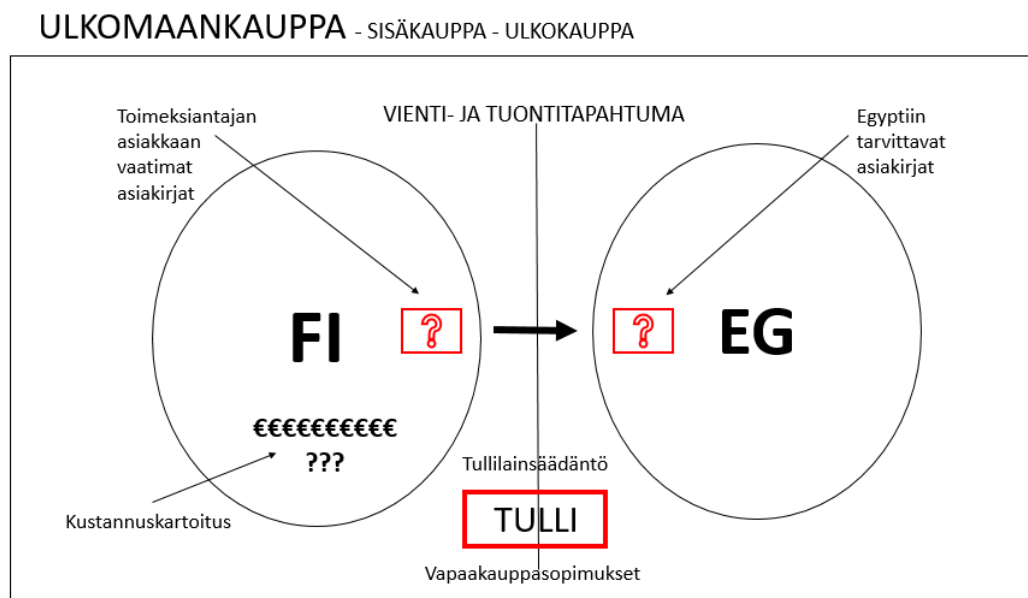
5 EMPIIRINEN TUTKIMUS

Tämä luku esittelee opinnäytetyöni teoreettisen viitekehysten sekä opinnäytetyössä käytetyt aineistonkeruu- ja tutkimusmenetelmät. Tutkimusmenetelmien käsittelyn jälkeen luvussa esitellään empiiriseen tutkimukseeni osallistuneet henkilöt.

5.1 Teoreettinen viitekehys ja aineistonkeruu

Empiirisen tutkimukseni pohjana toimii teoreettinen viitekehys. Teoreettisesta viitekehksestäni (Kuvio 1) näkee koko tutkimuksen perusidean ja se muodostuu kolmesta teoriakokonaisuudesta:

1. Ulkomaankauppa (vienti- ja tuontitapahtuma)
2. Egypti kauppakumppanimaana (Suomen ja toimeksiantajan näkökulmasta, Egyptin tullilainsäädäntö ja vapaakauppasopimukset)
3. Egyptiin tarvittavat tullausasiakirjat (tullilainsäädännön mukaan vaaditut asiakirjat sekä toimeksiantajan asiakkaan vaatimat asiakirjat).

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehyseni.

Opinnäytetyössäni on käytetty sekä sekundääristä aineistoa että primääriaineistoa. Sekundäärisellä aineistolla tarkoitetaan jo olemassa olevaa tietoa ja primääriaineistolla tarkoitetaan tutkijan itse keräämiä vastauksia tutkimustansa varten (Kananen 2015, 132).

Teoreettisen viitekehysten muodostama teoriakokonaisuus muodostuu sekundäärisestä aineistosta. Sekundäärinen aineistoni koostuu jo olemassa olevien dokumenttien pohjalta: sekä kirjallisista että elektronisista lähteistä. Opinnäytetyöni primääriaineisto koostuu sekä empiirisen tutkimuksen (kustannuskartoitus on esitetty luvussa 4.2 ja haastattelut esitellään luvussa 6) että osallistuvan havainnoinnin kautta saaduista tiedoista. Osallistuva havainnointini perustuu työtilanteisiin sekä työni ohessa tehtyihin huomioihin ja käytyihin keskusteluihin Egyptin kaupankäyntiin liittyen.

5.2 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmät ovat sääntöjä, menettelytapoja tai erilaisia keinoja, joiden avulla etsitään ratkaisua tutkimusongelmaan. Menetelmiä on kahdenlaisia: kvantitatiivinen eli määrällinen ja kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusmenetelmä. (Kananen 2015, 42, 65) Tutkimusmenetelmän valintaan vaikuttavat tutkimusongelma ja se, minkälaista vastausta siihen etsitään (Hirsijärvi yms. 2010, 191).

Kvantitatiivisessa tutkimuksessa olennaisessa osassa ovat johtopäätökset aiemmista tutkimuksista, aiemmat teoriat, hypoteesin esittäminen (eli perustellusti kerrotaan millaisia tuloksia uskotaan saavan) ja käsitteiden määrittely. Tutkittaviksi henkilöiksi valitaan usein perusjoukko, johon tulosten tulee olla päteviä. Lisäksi saadut tulokset on pystyttävä analysoimaan tilastollisella tavalla. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa pyritään löytämään tulos yleisellä tasolla. (Hirsijärvi yms. 2010, 139–140, 158)

Kvalitatiivinen tutkimuksen pääpiirteisiin kuuluvat esimerkiksi tiedon kokonaisvaltainen hankinta todellisissa tilanteissa, ihmisten suosiminen tiedonkeruun lähteenä, laadullisten metodien käyttö (teema- tai ryhmähaastattelut, osallistuva havainnointi) sekä tutkimuksen kohdejoukon tarkoituksenmukainen valinta. Laadullinen

tutkimus on siis holistinen eli tutkimuksen aineistoa käsitellään yksityiskohtaisen perehtymisen avulla. (Hirsijärvi yms. 2010, 164–165)

Tutkimukseni on jaettu kahteen eri osaan: mahdollisten kustannussäästöjen sekä asiakirjavaatimusten ja niiden syiden selvittämiseen. Käyttämäni tutkimusmenetelmät riippuvat tutkittavasta aiheesta. Kustannuskartoituksessa olen käyttänyt kvantitatiivista tutkimusmenetelmää, asiakirjavaatimusten ja niiden syiden selvittämisessä sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista tutkimusmenetelmää.

Kustannuskartoituksen kvantitatiivinen tutkimus on esitetty luvussa 4.2 Toimeksiantajan käyttämien asiakirjojen kustannukset. Kustannuskartoitus muodostuu toimeksiantajan käyttämien asiakirjojen muodostamista kustannuksista, jotka on taulukoitu saatujen tietojen perusteella. Taulukon tiedoista on muodostettu laskelmat, joiden perusteella selvitetään mahdollisia kustannussäästöjä.

Toteutin asiakirjavaatimuksia ja niiden syitä selvittävän tutkimuksen sähköisesti lähetettävillä strukturoimattomilla teemahaastattelulomakkeilla. Strukturoimattomalla haastattelulla tarkoitetaan sitä, että jokaiselle haastateltavalle ei ole esitetty samoja kysymyksiä samassa järjestyksessä (Kananen 2015, 145). Teemahaastattelu puolestaan tarkoittaa, että tutkija on valinnut etukäteen teemoja, joihin kysymykset liittyvät ja joiden mukaan haastattelussa edetään. (Kananen 2015, 186) Virallisesti haastattelu tarkoittaa kuitenkin sitä, että haastattelijan ja haastateltavan välillä on selkeä vuorovaikutus ja keskustelua aiheesta, ei siis esimerkiksi pelkästään kyselylomakkeen täyttö. (Kananen 2015, 148) Virallinen haastattelutilanne syntyi 9 vastaajan kanssa (kaikkiaan vastaajia oli 17) jatkamalla keskustelua joko kasvotusten, puhelimitse tai sähköpostitse. Tästä syystä osa tutkimuksestani on toteutettu kvantitatiivisesti ja osa kvalitatiivisesti. Kvalitatiivista ja kvantitatiivista tutkimusmenetelmää voi käyttää samaan tutkimukseen ja molemmilla tavoilla voidaan myös analysoida samoja tutkimuskohteita, tosin eri keinoin (Jyväskylän yliopisto 2015).

Tutkimukseni haastattelulomakkeet sisältävät pääosin avoimia kysymyksiä, joilla selvitetään vastaajien tietämystä sekä omia mielipiteitä aiheeseeni liittyen. Muodostin tutkimukseni haastattelukysymykset teoreettisen viitekehyksen ja kahden

pääteeman pohjalta: Egyptiin tarvittavat asiakirjat ja Egypti kauppakumppani-
maana. Näiden teemojen mukaisten kysymysten lisäksi selvitin jokaisen vastaajan
henkilötiedot työtehtäviin liittyen: mitä henkilö tekee työkseen, missä organisaatiossa hän työskentelee sekä kuinka paljon hänellä on työkokemusta Egyptin kaupankäyntiin liittyen.

5.3 Empiirisen tutkimuksen kohderyhmä

Valitsin empiirisen tutkimukseni kohderyhmään alan asiantuntijoita, jotta tieto olisi mahdollisimman ajankohtaista ja vastaukset luotettavia. Empiiriseen tutkimukseeni osallistuneet henkilöt työskentelevät eri työtehtävissä ja organisaatioissa, koska halusin selvittää, ovatko vastaukset samankaltaisia näistä tiedoista riippumatta. Jaoin tutkimukseeni osallistuneet henkilöt viiteen ryhmään heidän edustamiensa organisaatioiden mukaisesti. Haastattelut toteutettiin anonyymisti sekä organisaatioiden että henkilöiden osalta.

Ryhmässä 1 on viisi haastateltavaa. Haastateltavat henkilöt ovat toimeksiantajan edustajia sekä vientihuolinta- että asiakaspalvelutiimistä. Heidän lisäksi yksi vastaajista toimii keskitetyssä kuljetusyksikössä, joka vastaa kaikista toimeksiantajan kuljetuksiin liittyvistä asioista ympäri Suomen. Toimeksiantajan edustajien työkokemus Egyptin kaupankäyntiin liittyen on kolmesta vuodesta yli kahteenkymmeneen vuoteen.

Ryhmään 2 kuuluu kaksi vastaajaa: toimeksiantajan aluemyyntipäällikkö Italiassa ja toimeksiantajan asiakas Egyptissä. Aluemyyntipäällikön vastuualueisiin kuuluu muun muassa Egypti. Hänen työkokemuksensa Egyptin kaupankäyntiin liittyen on seitsemän vuotta. Toimeksiantajan asiakas Egyptissä edustaa paikallisen myyntipisteen johtoa tullaustoimenpiteisiin ja sisämaankuljetuksiin liittyen. Vastaajalla on kokemusta Egyptin kaupankäynnistä 11 vuotta epäsäännöllisesti ja sen jälkeen hän on hoitanut kahdeksan vuotta pääasiallisesti Egyptin kaupankäyntiin liittyviä asioita. Ryhmän 2 haastattelut toteutettiin muista ryhmistä poiketen englanniksi.

Ryhmään 3 kuuluu kuusi henkilöä. He ovat edustajia viidestä eri kuljetus- ja huolintaliikkeestä. Heillä kaikilla on kokemusta ulkomaankaupasta, mutta ei välttämättä suoranaisesti Egyptin kaupankäyntiin liittyen. Työkokemus vaihtelee vuoden ja yli 25 vuoden välillä.

Ryhmän 4 kaksi haastateltavaa kuuluvat organisaatioon, jonka tavoitteena on talouden vapaus ja yritysten edunvalvonta. Toisella haastateltavista on työkokemusta 13 vuotta ja toinen ei maininnut työkokemustaan, koska hän ei varsinaisesti työskentele Egyptin kaupankäyntiin liittyvien asioiden parissa.

Ryhmässä 5 on kaksi haastateltavaa kahdesta eri organisaatiosta, jotka tekevät myös yhteistyötä keskenään. Organisaatiot auttavat suomalaisten yritysten kasvua ja menestymistä kansainvälisesti omilta tahoiltaan. Toinen organisaatioista on keskittynyt myös parantamaan Suomen etuja Egyptissä sekä Suomen ja Egyptin välisiä suhteita. Toisella vastaajista on työkokemusta vähän yli vuoden verran ja toisella melkein 16 vuotta.

6 TUTKIMUSTULOKSET

Haastattelukysymykseni vaihtelivat hieman ryhmästä riippuen, minkä vuoksi tutkimustulosten analysointi perustuu haastattelulomakkeiden vastausten ja haastattelutilanteiden avaamiseen ryhmäkohtaisesti henkilö kerrallaan. Käytän tutkimustulosten esittämisessä laadullista analysointimenetelmää, referoivaa litterointia. Tämä tarkoittaa sitä, että vastauksista nostetaan suurpiirteisesti esille tutkijan mielestä tärkeimmät asiat. (Tietoarkisto 2016)

6.1 Ryhmä 1

Ryhmän 1 haastattelut toteutettiin sähköisellä haastattelulomakkeella. Haastattelulomakkeen lisäksi keskustelin kasvotusten kaikkien vastanneiden kesken. Ryhmältä 1 halusin selvittää, mitä vientiasiakirjoja Egyptiin tarvitaan heidän mielestään ja miksi, onko vientiasiakirjavaatimuksiin tullut muutoksia sekä millainen kauppakumppanimaa Egyptin heidän mielestään on muihin maihin verrattuna.

Henkilön 1 mielestä tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus sekä EUR.1-tavaratodistus/valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus. Henkilö 1 sanoo, että kauppalasku tarvitaan maksamiseen sekä tullaukseen tullietuuksien saamiseksi. Alkuperätodistus vaaditaan, koska Suomen ja Egyptin välillä ei ole vapaakauppasopimusta ja EUR.1-tavaratodistus todistaa tavaroiden alkuperän. Henkilö 1 kertoo, että tarvittaviin vientiasiakirjoihin on tullut muutoksia viimeisen vuoden aikana jatkuvasti ja tilanne on hyvin epäselvä. Hän miettii, mikä on esimerkiksi EUR.1-tavaratodistuksen ja valtuutetun viejän kauppalaskuilmoituksen (sekä toimeksiantajan käyttämän EUR.1-leiman) ero ja miksi ne vaaditaan. Henkilön 1 mielestä asiakkaan eri tilausnumerot ja toimitustavat vaikuttavat tarvittaviin vientidokumentteihin. Hän toteaa myös, että kauppakamarin sähköisesti vahvistamien kauppalaskujen alkuperäisyys on välillä epäselvää. Henkilön 1 mielestä Egypti on hankala kauppakumppanimaa muihin maihin verrattuna johtuen dokumenttiepäselvyyksistä. Egyptin kaupankäyntiin liittyen hänellä on päällimmäisenä mielessä epäselvyydet.

Henkilön 2 mukaan tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus, valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus, kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut sekä originaalit pakkauslistat. Hänen mukaansa vientiasiakirjat tarvitaan tullausta varten. Henkilö 2 mainitsee, että muutoksia on tullut ja viimeisin niistä on tullut lokakuussa 2016. Hänen mielestään Egypti on hankala kauppakumppanimaa, koska ohjeet muuttuvat koko ajan ja samoja asioita toistetaan vientiasiakirjoja tehdessä.

Henkilö 3 kertoo, että tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus sekä valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus. Lisäksi hän mainitsee, että erityistapauksissa (esimerkiksi remburssikaupassa) voidaan vaatia erilaisia lisädokumentteja. Hänen mukaansa valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitukseen kuuluu huomautus, jonka mukaan Egypti vaatii oman leimansa ilmoituksen kuittaamista varten. Tämä leima ei kuitenkaan ole sama kuin toimeksiantajan käyttämä EUR-leima. Henkilö 3 mainitsee myös, että tietyntapauksissa voidaan vaatia CE-todistuksia, jotka toimivat kauppatapahtuman syntymisen taakana ja niitä käytetään vastaanottopäässä vientidokumenttien tapaan.

Henkilö 3 kertoo, että kauppalasku on globaali standardi tullauksen yhteydessä ja siihen kuuluva valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus takaa preferenssialkuperän EUR-MED-sopimuksen mukaisen edullisemmän tullikohtelun määräraamaassa. Kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus takaa vastaanottomaassa jatkomyynnin yhteydessä paikallisen preferenssin. Alkuperätodistusta käytetään kuitenkin enemmän takaamaan ja vahvistamaan preferenssikäsittelyä tullauksen yhteydessä.

Myös Henkilön 3 mukaan tarvittaviin vientiasiakirjoihin on tullut muutoksia. Muutokset liittyvät hänen mukaansa EUR-MED-sopimuksen solmimiseen, jonka jälkeen EUR.1-tavaratodistus poistui vaadittavien asiakirjojen joukosta. Hän sanoo, että valtuutetun viejän alkuperätodistukselle vaaditaan nykyisin legalisointi, joka on astunut voimaan Egyptin vallankumouksen jälkeen, kun paikalliset viranomaiset löysivät virheitä preferenssin myöntämisen yhteydessä tullilaitoksen osittaisen korruptoitumisen myötä.

Henkilö 3 mainitsee myös siitä, että Egypti on haasteellinen kauppakumppanimaa vilkkaan ja epävakaan poliittisen tilanteen vuoksi. Hän sanoo, että Egyptin riskiluokitukset on noussut niin sanotun arabikevään jälkeen, mikä voi mahdollisesti vaikeuttaa kaupankäyntiä entisestään tulevaisuudessa.

Henkilön 4 mielestä tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus, valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus sekä pakkauslista. Tarvittavat vientiasiakirjat vaaditaan Henkilön 4 mukaan Egyptin tullauksen vuoksi, mutta tarpeet vaihtelevat. Hän miettii, tietävätkö egyptiläiset itsekään välillä mistä syystä kaikki vientiasiakirjat tarvitaan.

Henkilö 4 sanoo, että tarvittaviin vientiasiakirjoihin on tullut muutoksia ja muutoksissa vaaditaan koko ajan enemmän dokumentteja, leimoja, jne. Hänen mukaansa Egypti on vaativa ja työläs kauppakumppanimaa. Hän mainitsee myös, että Egyptin tilaukset ovat pieniä aiheutuneisiin kustannuksiin nähden.

Henkilö 5 kertoo, että tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus sekä EUR.1-tavaratodistuslomake. Hän kertoo, että tarvittavien vientiasiakirjojen syynä on asiakkaan ilmoituksen mukaan Egyptin lainsäädäntö. Hänen mukaansa viime aikoina tarvittaviin asiakirjoihin on tullut lukuisia muutoksia ja Egypti on haasteellinen kauppakumppanimaa.

6.2 Ryhmä 2

Haastattelut toteutettiin englanniksi. Aluemyyntipäällikön kanssa haastattelu toteutettiin sähköpostikeskustelulla, joka liittyi vaadittaviin asiakirjoihin ja siihen, miksi niitä tarvitaan. Valitettavasti en saanut vastausta viralliseen haastattelulomakkeeseen häneltä ollenkaan. Toimeksiantajan asiakkaan kohdalla haastattelu toteutettiin sekä sähköisesti haastattelulomakkeella että myös jälkepäin vielä puhelinhaastattelulla. Halusin selvittää häneltä, mitkä ovat eri ostotilausnumeroiden erot, tullaukseen tarvittavat asiakirjat sekä tuotteiden tullaustoimenpiteet.

Aluemyyntipäällikkö vetoaa ohjeisiin, jotka asiakas on toimeksiantajalle antanut ja hän sanoo, että asiakirjavaatimukset on selitetty niissä. Hän kertoo, että syyt vaa-

dittaviin asiakirjoihin tulevat Egyptin lainsäädännöstä ja on vaikea sanoa sen tarkemmin, mitkä ovat perimmäiset syyt asetettujen lakipykäliden takana. Hän epäilee, että kenties osa vaatimuksista perustuu väärennetyjen tuotteiden torjumiseen sekä Euroopan unionin ja Egyptin välisten vapaakauppasopimusten mukaisten etujen saamiseen. Hän miettii myös, että ehkä tarkoituksena on edistää paikallista tuotantoa tuonnin sijaan. Aluemyyntipäällikkö mainitsee myös useamman kerran, että kaupankäynti Egyptin kanssa on hankalaa juuri epäselvien ohjeiden ja säännösten vuoksi. Hän on myös sitä mieltä, että säännökset vaihtelevat jatkuvasti ja jotkut uudistukset saattavat vaikuttaa oudoilta, mutta kenelläkään ei ole oikeutta lähteä epäilemään asetettuja uudistuksia, koska määräykset tulevat suoraan tulliviranomaisilta. Lopuksi aluemyyntipäällikkö pyytää minua olemaan suorana yhteydessä toimeksiantajan asiakkaaseen, koska hänen pitäisi tietää asiat paremmin.

Toimeksiantajan asiakas Egyptissä erottelee ostotilausnumerot seuraavasti; 21.. - alkuiset ostotilausnumerot ovat tuotteille, jotka myydään loppuasiakkaille ja 22.. - alkuiset ostotilausnumerot ovat tuotteille, jotka myydään liiketoimintayksiköiden sisäisesti, mutta osa tällaisista tuotteista käytetään myös osina tuotannon tarpeisiin. 43.. -alkuiset ostotilausnumerot ovat tuotteita, jotka käytetään tehtaassa osina tuotannon tarpeisiin eli niitä käytetään uusien tuotteiden valmistuksessa.

Tullaukseen tarvittavista asiakirjoista on annettu ohjeet toimeksiantajalle niin kuin olen maininnut luvussa 4.1 Toimeksiantajan käyttämät tullausasiakirjat. Asiakas viittaa kyseisiin ohjeisiin ja sanoo, että tiedot on päivitetty ja ajankohtaiset. Hän sanoo, että Egyptin tämänhetkisen taloudellisesti ja poliittisesti epävakaa tilanteen vuoksi asiakirjavaatimuksia on kiristetty. Esimerkiksi alun perin käytössä on ollut kauppalaskujen vahvistaminen kauppakamarilta, mutta se poistettiin noin 40 vuotta sitten. Käytäntö on otettu takaisin, jotta voidaan varmistaa kauppalaskujen aitous ja tiedot, jotka niissä mainitaan. Asiakas toteaa, että kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus ja valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus on eri asia; kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus vaaditaan tuotteiden alkuperän todistamista varten, kun taas kauppalaskuilmoituksella haetaan tuotteiden tullietuudet. Hän sanoo, että toimeksiantajan EUR.1-leiman käyttö ei kuitenkaan ole tarpeellinen, sillä toimeksiantajan kauppalaskuilmoituksessa on täysin sama tullin myöntämä valtuutetun viejän

numerosarja kuin kyseisessä leimassa. Hän sanoo, että vain toimeksiantajan leima ja toimihenkilön allekirjoitus ovat välttämättömiä. Asiakas sanoo, että pakkauslistojen leimaaminen ja allekirjoittaminen ovat uusia vaatimuksia, joilla varmistetaan terminaalien parempi kontrolli ja se, että pakkauslistat todella ovat alkuperäisen viejän originaaleja pakkauslistoja. Näin voidaan varmistaa pakkausluetteloiden sisällön aitous.

Toimeksiantajan asiakkaan mukaan tullaustoimenpiteet ovat samanlaiset ostotilausnumerosta riippumatta. Tullausta varten tarvitaan GOEIC (General organization for Export & Import Control) organisaation hyväksyntä. Hyväksyntä tarvitaan eri materiaaleista riippuen, mutta vastaajan mukaan kyseisen organisaation tarvittava hyväksyntä ei liity millään lailla vaadittaviin asiakirjoihin. Asiakas kertoo, että tuotteiden tuonnin yhteydessä asiakkaan tarvitsee maksaa tullaus- ja hyväksyntämaksut, jonka jälkeen tavarat voidaan vapauttaa tullista ja toimittaa eteenpäin määränpäähän.

Halusin selvittää, eroaako toimeksiantajan toiminta jollain tavalla muiden yritysten toiminnasta, vai ovatko säännökset ja asiakirjavaatimukset täysin samat muidenkin Euroopan unionin valtioiden yrityksille. Asiakkaan vastaus on, että vaatimukset ovat samat kaikille EU:n valtiossa toimiville yrityksille, mutta kauppalaskuun täytyy tehdä muutos, jos tuotteet ovat usean maan alkuperää. Tällöin kauppalaskuun tulee merkitä myös muiden maiden hankkijoiden yhteystiedot.

6.3 Ryhmä 3

Haastattelut toteutettiin sähköisesti haastattelulomakkeella. Ryhmältä 3 halusin selvittää mitä vientiasiakirjoja vastaajien mielestä tarvitaan ja miksi, vaaditaanko samat vientiasiakirjat kaikille yrityksille, joiden lähetyksiä kyseiset huolinta- ja kuljetusliikkeet hoitavat, ovatko he huomanneet paljon muutoksia vientiasiakirjavaatimuksissa sekä millaiseksi kauppakumppanimaaksi he kokevat Egyptin muihin maihin verrattuna. Virallista haastattelutilannetta ei muodostunut kenenkään Ryhmän 3 vastanneiden henkilöiden kanssa.

Henkilön 1 mukaan tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, pakkauslista sekä EUR.1-tavaratodistus tai valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus tuotteen alkuperästä (jos kyseessä on suomalainen alkuperä). Henkilö 1 kirjoittaa myös, että osa tuotteista sekä osa vastaanottajista Egyptissä vaativat edelleen kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen. Hänen mukaansa asiakirjat vaaditaan, jotta tavara saadaan lähtemään Suomesta ja jotta tuontimuodollisuudet Egyptissä onnistuvat.

Henkilön 1 mukaan samat asiakirjat vaaditaan kaikilta yrityksiltä osittain, riippuen tuotteesta ja vastaanottajan vaatimuksista. Hän kirjoittaa, että yleensä lähettäjät itse tietävät oman asiakkaansa vaatimukset ja toimivat sen mukaisesti. Henkilö 1 ei ole tietoinen, onko asiakirjavaatimuksiin tullut muutoksia.

Henkilön 1 mielestä Egypti on haasteellinen kauppakumppanimaa. Usein Egyptin päässä tuontivelvollisuuksien muutokset (jotka vaikuttavat viejän dokumentteihin lähes aina) kerrotaan hyvin hitaasti eikä asioista ole täyttä varmuutta. Henkilö 1 mainitsee, että viejä ja huolitsija ovat aina yhteistyössä saaneet selvitettyä asiat sekä sovittua toimintatavat. Hän kirjoittaa vielä, että tullausnäkökulmasta Egyptin vientiselvitykset sujuvat samalla lailla kuin muutkin, tietenkin aina riippuen tuotteesta (joillekin tuotteille tarvitaan esimerkiksi erikoislupia).

Henkilö 2 kertoo, että hänen mielestään tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku sekä EUR.1-tavaratodistus. Asiakirjat tarvitaan hänen mukaansa tullia varten. Hän ilmoittaa, että samat vientiasiakirjat vaaditaan kaikille yrityksille, eikä hänen mielestään vientiasiakirjavaatimuksiin ole tullut muutoksia. Henkilön 2 mielestä lentorahdin näkökulmasta Egypti on rajallisesti palveltu kapasiteetiltaan ja yhteyksiltään. Menettelyiden ja vaatimusten osalta Egypti ei hänen mukaansa merkittävästi poikkea muista kyseessä olevan alueen maista.

Henkilön 3 mielestä tarvittaviin vientiasiakirjoihin kuuluvat kauppalasku ja jonkinlainen alkuperätodistus tai maininta alkuperämaasta kauppalaskulla. Hänen mukaansa asiakirjat tarvitaan tuontitullausta varten. Hän ei tiedä, ovatko asiakirjavaatimukset samat kaikille yrityksille eikä hän tiedä onko vientiasiakirjavaatimuksiin tullut muutoksia. Hän kirjoittaa, että yleisesti ottaen asiat ovat sujuneet hyvin, mutta

arabimaissa on käytäntöjä, jotka joskus vaikeuttavat asioiden hoitamista, esimerkiksi Lähi-idän erilainen työviikko. Henkilö 3 mainitsee, että esimerkiksi originaalidokumenttien puuttuminen voi johtaa varastointikuluihin.

Henkilöt 4 ja 5 ovat saman yrityksen edustajia. Henkilön 4 mielestä tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin vahvistama kauppalasku, pakkauslista (jos lähetyksessä on enemmän kuin yksi tuote) ja Egyptin konsulaatin toimesta legalisoitu alkuperätodistus (ei koske näytteitä tai varaosia). Hänen mielestään asiakirjat tarvitaan Egyptin tullia varten. Hän kirjoittaa, että samat asiakirjat vaaditaan myös muiden yritysten lähetyksille eikä hänen mielestään vientiasiakirjoihin ole tullut muutoksia ainakaan viimeisen vuoden aikana. Hän mainitsee lopuksi, että hänen mielestään Egypti ei eroa muista kauppakumppanimaista.

Henkilö 5 mainitsee tarvittaviksi vientiasiakirjoiksi kauppalaskun sekä mahdollisesti myös kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen, EUR.1-tavaratodistuksen sekä valtuutetun viejän kauppalaskuilmoituksen. Hän mainitsee, että erityisesti etuusalkuperän selvittäminen on viejälle tärkeää. Hänen mukaansa kauppasopimuksessa saattaa olla vaatimus EUR.1-tavaratodistuksesta, jolloin pitää toimittaa etuusalkuperään oikeutettua tavaraa. Hänen mielestään suomalaisten viejien heikoin osaamisalue on etuusalkuperäasiat. Hänen ymmärryksensä mukaan EUR.1-tavaratodistuksia, kauppalaskuilmoituksia (alle 6000 euroa) ja valtuutetun viejän kauppalaskuilmoituksia tehdään helposti kevein taustaselvityksin erityisesti silloin, kun tavarantoimittaja ei ole sen alkuperäinen valmistaja. Hän mainitsee vielä, että pääsääntöisesti tavaralle tarvitaan kauppasopimuksen mukaiset asiakirjat ja joskus voi olla tarpeita esimerkiksi terveystodistukselle tai halal-todistukselle.

Henkilön 5 mukaan vientiasiakirjat tarvitaan tullausarvon määrittämistä varten, jotta verot ja tuontimaksut Egyptissä tulisivat kannetuiksi oikeista tavaroista oikealla tavalla. Henkilö 5 mainitsee, että samoja asiakirjoja ei vaadita kaikille yrityksille, vaan asiakkaan kauppasopimus ja kaupan kohde määrittelevät tarvittavat asiakirjat. Hänen mukaansa asiakirjoihin on mahdollisesti tullut muutoksia, mutta tavarantoimittajat ovat harvoin yhteydessä huolitsijaan tällaisissa asioissa. Loppuun

Henkilö 5 kirjoittaa, että Egypti on välimerellinen myyntimaa, eikä ollenkaan hankalimmasta päästä.

Henkilö 6 kirjoittaa, että hänen mielestään tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus sekä Egyptin suurlähetystön legalisoima kauppalasku. Asiakirjat vaaditaan hänen mielestään Egyptin tullin/maahantuloviranomaisten takia. Hän kirjoittaa, että samoja vientiasiakirjoja ei vaadita kaikille yrityksille, koska jotkin suuret lähettäjät ovat saaneet erikoisvapauksia vaadittuihin asiakirjoihin.

Muutoksia asiakirjavaatimuksiin on hänen mielestään tullut, sillä 2014 riitti vielä pelkästään kauppalasku ja pakkauslista, mutta vuoden 2015 aikana määräykset kiristyivät, minkä vuoksi alkuperätodistuksia ja legalisoituja kauppalaskuja alettiin vaatia. Henkilö 6 mainitsee vielä lopuksi, että hänen mielestään Egypti on hankala kauppakumppanima, koska Kairon lentotulli on erittäin hierarkkinen ja joustamaton. Tämän lisäksi vaadittavat paperit lisäävät lähetyksien kuljetusaikoja määränpäähän.

6.4 Ryhmä 4

Haastattelut toteutettiin sähköisesti haastattelulomakkeella. Toisen haastateltavan kanssa keskustelin aiheesta myös puhelimesta. Ryhmältä 4 halusin selvittää heidän mielipiteitään tarvittavista vientiasiakirjavaatimuksista sekä Egyptistä kauppakumppanimaana.

Henkilön 1 mielestä tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku sekä kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus. Hän mainitsee, että myös kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut ovat tarpeellisia. Henkilön 1 mukaan vientiasiakirjavaatimukset tulevat Egyptin tuontimääräysten takia eikä hän ole tietoinen vientiasiakirjamuutoksista.

Henkilö 1 tietää, että myös muut yritykset hakevat alkuperätodistuksia ja kauppalaskujen vahvistamista kauppakamarilta. Alkuperätodistuksia ja kauppalaskujen vahvistamista haetaan hänen mukaansa muun muassa pakkausmateriaaleille, terästuotteille, sähkölaitteille sekä puutavaralle. Henkilö 1 kirjoittaa loppuun, että hänen

organisaationsa näkökulmasta on vaikea sanoa, onko Egypti kauppakumppani-
maana erilainen muihin maihin verrattuna.

Henkilö 2 kertoo, että tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, EUR.1-tavara-
todistuslomake, pakkausluettelo sekä joskus vaaditaan myös erityisiä todistuksia
tavarán luonteesta riippuen. Kuljetusasiakirjat määräytyvät hänen vastauksensa
mukaan esimerkiksi ostajan antamien ohjeiden mukaisesti, mutta esimerkiksi posti-
ja merikuljetuksiin saattaa liittyä vielä muunlaisia todistuksia. Hän kertoo, että
vientiasiakirjoja tarvitaan, koska tuontimaan vaatimukset tulee täyttää ja tavaralii-
kenne on sujuvaa, kun asiakirjat on täytetty kunnolla. Hänen mukaansa vaatimuk-
siin vaikuttavat alueellinen lainsäädäntö ja tullilainsäädäntö. Tämän lisäksi saattaa
olla, että esimerkiksi vastaanottaja ei välttämättä ymmärrä kaikkia uusia lainsää-
döksiä, joten asiakirjoja ja todistuksia pyydetään varmuuden vuoksi. Haastateltava
sanoo, että yrityksiltä vaaditaan kauppakamarin myöntämiä alkuperätodistuksia ja
vahvistamia kauppalaskuja, koska kauppakamarit on tunnustettu virallisesti kaikki-
alla. Tällä tavoin vastaanottajat varmistavat sen, että lähettäjät eivät huijaa lähettä-
miensä tuotteiden suhteen.

Myöskään *Henkilö 2* ei osaa varmasti sanoa, onko vientiasiakirjavaatimukseen tullut
paljon muutoksia vai ei. Hän kuitenkin mainitsee, että Egypti on kiristänyt asiakir-
javaatimuksiaan viime aikoina. Hän kertoo, että viejät ovat olleet yhteydessä orga-
nisaatioon ja kertoneet erilaisista vaatimuksista. Vaatimukset saattavat olla esimer-
kiksi asioita, joista viejät ovat tietämättömiä. Hän mainitsee myös, että viime ai-
koina asiakirjojen legalisointi on lisääntynyt.

Henkilö 2 on samaa mieltä *Henkilön 1* kanssa siitä, että myös muut yritykset hake-
vat kauppakamarin myöntämiä alkuperätodistuksia sekä vahvistuksia kauppalas-
kuille. Hän kertoo, että nämä vaatimukset tulevat yleensä egyptiläiseltä ostajalta.
Henkilö 2 mainitsee, että suomalaista puutavaraa viedään paljon Egyptiin ja kauppa
käy hyvin, vaikka haasteita on riittänyt. Hän kertoo myös, että muutkin yritykset
ovat pohtineet ja kysyneet samoja asioita kuin mitä tutkimuksessa haluttiin selvit-
tää.

6.5 Ryhmä 5

Haastattelut toteutettiin sähköisesti haastattelulomakkeella. Ryhmän 5 kohdalla halusin selvittää, mitä vientiasiakirjoja heidän mielestään tarvitaan ja miksi, onko vientiasiakirjavaatimuksiin tullut muutoksia ja millainen kauppakumppanimaa Egypti on muihin maihin verrattuna. Toisella haastateltavalla oli työkokemusta kuusitoista vuotta ja toisella yksi vuosi ja kolme kuukautta.

Henkilön 1 mielestä tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus, EUR.1-tavaralomake/valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus. Hän lisäsi, että Euroopan yhteisön ja Egyptin välisen assosiaatiosopimuksen alkuperäsäännöt täyttävälle tuotteille annetaan EUR.1-tavaratodistus tai viejän kauppalaskuilmoitus. Tämän pitäisi korvata kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen, mutta egyptiläiset ostajat saattavat vaatia sitä edelleen syystä tai toisesta. Tuontitavaroille, jotka eivät täytä Euroopan yhteisön ja Egyptin välisen assosiaatiosopimuksen alkuperäsääntöjen ehtoja, vaaditaan pääsääntöisesti kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus. Vastaajan mukaan pakkausluettelo vaaditaan, elleivät tiedot ole selkeästi yksilöity kauppalaskussa. Erillisen pakkausluettelon liittämistä suositellaan joka tapauksessa. Vietävästä tuotteesta riippuen egyptiläiset saattavat vaatia jonkin tuotekohtaisen erityistodistuksen. Tällaisia ovat esimerkiksi Certificate of Conformity -vastaavuustodistus tai Certificate of Inspection -tarkastustodistus sekä terveystodistus. Henkilön 1 mukaan asiakirjojen laillistusvaatimuksia on edelleen voimassa. Henkilö 1 kertoo, että edellä mainittuja vientiasiakirjoja tarvitaan assosiaatiosopimuksessa eriteltyjen alkuperäselvitysehtojen täyttämistä varten, Egyptin omien viranomaismääräysten vuoksi sekä rahaliikenteeseen ja tilastointitarkoituksiin.

Vastaaja on sitä mieltä, että vaadittaviin vientiasiakirjoihin on tullut muutoksia. Vuoden 2015 lopussa Egyptin keskuspankki kiristi maahantuontimääräyksiä, minkä johdosta on alettu vaatimaan esimerkiksi kauppakamarin vahvistamia kauppalaskuja. Vastaaja lisää, että maaliskuussa 2016 tuotekohtaisia tarkastustodistuksia vaativien tuotteiden luettelo laajennettiin ja tietyntyyppisten tuotteiden valmistajille asetettiin rekisteröintivaatimuksia.

Henkilö 1 kirjoittaa, että Egypti on Suomen merkittävimpiä kauppakumppaneita Afrikan ja Lähi-idän alueella ja sitä edesauttaa osaltaan Euroopan yhteisön ja Egyptin välinen Euro-Välimeri-assosiaatiosopimus. Hän lisää myös, että ostajan kanssa olisi hyvä käydä läpi mahdollisimman aikaisessa vaiheessa asiakirjavaatimukset, etenkin viimeaikaisten useiden uudistusten vuoksi. Esimerkiksi tuotesertifikaattien hankkiminen saattaa kestää kauan ja niistä koituu lisäkustannuksia. Kaikki tällaiset asiat tulisi huomioida ennen kauppasopimusten tekemistä.

Henkilö 2 haluaa ilmoittaa heti alkuun, että hänen vastauksensa ovat kyseisen organisaation tämänhetkisten kauppasäännösten tietoihin perustuvia. Vastuu tarkkojen ja ajankohtaisten viranomaistietojen antamisesta Egyptin lainsäädäntöön liittyen kuuluu Egyptin viranomaistaholle.

Henkilö 2 kirjoittaa, että tarvittavia vientiasiakirjoja ovat kauppalasku, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus, EUR.1-tavaratodistuslomake/valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus. Muu mahdollisesti tarvittava vientiasiakirja on konossementti. Henkilön 2 mukaan asiakirjavaatimukset pohjautuvat EU:n ja Egyptin väliseen assosiaatiosopimukseen sekä WTO-sopimukseen.

Vastaaja ei tiedä, onko tarvittaviin vientiasiakirjoihin tullut muutoksia. Hänen käsityksensä mukaan itse asiakirjoihin ei ole tullut muutoksia, mutta niihin liittyvä tarkka ohjeistus on vaihdellut. Hän mainitsee, että vuoden 2016 alussa joissakin tapauksissa suomalaisyrityksiltä alettiin pyytää Egyptin Helsingin-edustuston leimaa joko kauppalaskuun tai alkuperätodistukseen. Tähän asti ilmenneet muutokset ovat vastaajan käsityksen mukaan väliaikaisia, eivätkä välttämättä kerro pysyvistä vientiasiakirjamuutoksista. Muutokset kertovat kuitenkin omalta osaltaan ennustettavuuden puutteesta liittyen Egyptiin kauppakumppanimaana.

Henkilö 2 kertoo, että Egypti on kauppakumppanina verrannollinen muihin kehittyviin talouksiin pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Kaupan käytäntöön haasteita luo kuitenkin Egyptin byrokratia. Tämä edellyttää suomalaisyrityksiltä luovimistaitoa, etenkin jos kyseessä on markkinat ensi kertaa kohtaava yritys. Henkilön 2 mukaan Egyptin kauppa noudattaa vakiintuneita käytäntöjä perinteisillä sektoreilla ja suomalaisyritykset ovat hänen mukaansa osanneet reagoida liiketoimintaympäristöön

vaikuttaviin muutoksiin. Hän mainitsee, että monilla kansainvälisillä yrityksillä on Egyptissä paikallinen kumppani tai agentti, mikä saattaa helpottaa Egyptin käytäntöihin sopeutumista.

Henkilön 2 mielestä lyhyellä aikavälillä tarkasteltuna kaupankäynnin haasteet korostuvat Egyptin talousvaikeuksien vuoksi. Tilanne on poliittisesti jännittynyt ja Egyptin valuuttavarannot ovat laskeneet kriittiselle tasolle. Tällä hetkellä Egyptillä on vaikeuksia rahoittaa tuontiaan ja tämä on luonut painetta tuonnin kontrollointiin. Tuonnin kontrollointiin kohdistuneet paineet eivät näy suoranaisesti asiakirjamuutoksina vaan tullauksen käytännön toimeenpano-ohjeistuksessa. Ohjeistuksissa on saattanut tapahtua yllättäviä muutoksia, mikä on johtanut siihen, että joissakin tapauksissa eri egyptiläisviranomaisten antama ohjeistus on ollut keskenään ristiriitaista tai puutteellista.

7 TUTKIMUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tässä luvussa käydään läpi teemahaastatteluiden keskeisimmät tutkimustulokset. Tutkimustulosten esittelyn jälkeen luvussa pohditaan opinnäytetyössä tehtyjen empiiristen tutkimusten luotettavuutta ja toimeksiantajan saamaa hyötyä. Lopuksi käydään läpi ajatuksia opinnäytetyön kulusta ja toteutuksesta sekä esitellään jatkotutkimusehdotus.

7.1 Keskeisimmät tutkimustulokset

Teemahaastatteluilla haettiin vastausta tutkimuskysymykseen, joka on: ”Mitkä asiakirjat ovat tarvittavia Egyptiin myytyjen tuotteiden vienti- ja tuontitullausta varten ja miksi?” Pehdyin tutkimuskysymykseeni ja sen ympärille muodostuneisiin aiheisiin teoriaosuuteni sekä lähes päivittäisen osallistuvan havainnointini avulla. Empiirisen tutkimukseni avulla sain lisätietoa jo muodostuneisiin käsityksiin ja näkökulmiin. Yhteenvetona haastattelut voidaan jakaa seuraaviin aihealueisiin: Egyptiin tarvittavat vientiasiakirjat, syyt asiakirjavaatimuksille, muutokset Egyptin kaupankäynnissä ja Egypti kauppakumppanimaana.

Saatujen tutkimustulosten mukaan on selvää, että Egyptin kaupankäyntiin tarvittavia asiakirjoja ovat kauppalasku ja EUR.1-tavaratodistus tai kauppalaskuilmoitus/valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus. Pakkausluettelon, kauppakamarin myöntämä alkuperätodistuksen ja kauppakamarin vahvistamien kauppalaskujen tarve ei ollut kaikkien vastanneiden mielestä varmaa. Osa vastanneista sanoi, että edellä mainitut asiakirjat ovat pakollisia, mutta osa oli sitä mieltä, ettei niitä tarvita aina. Toimeksiantajan asiakas kuitenkin kertoi, että kaikki edellä mainitut asiakirjat vaaditaan toimeksiantajan myymille tuotteille. Tärkeänä tuloksena voidaan pitää myös asiakkaan mainintaa siitä, että EUR.1-leimaa ei tarvitse laittaa kauppalaskuihin. Muutama vastanneista mainitsi erityistodistuksista ja mahdollisista asiakirjojen legalisointitarpeista. Tutkimustuloksissa mainittiin myös, että asiakirjavaatimukset ovat osittain myös asiakaskohtaisia, mistä johtuen kaikilla yrityksillä ei välttämättä ole samoja asiakirjavaatimuksia.

Tutkimustulosten mukaan perimmäiset syyt asiakirjavaatimuksille eivät ole selviä kaikille. Kaikki vastaajat osasivat sanoa, että syyt liittyvät tullaukseen tai Egyptin lainsäädännössä asetettuihin määräyksiin, mutta vain harva perusteli asiaa tarkemmin. Tarkemmat perustelut osoittivat, että EUR.1-tavaratodistusta/viejän kauppalaskuilmoitusta tarvitaan tullietuuskohtelun saamiseen (EU:n ja Egyptin välisen assosiaatiosopimuksen ehtojen täyttämiseen) ja kauppakamarin myöntämää alkuperätodistusta tarvitaan alkuperän todistamiseen. Kauppakamarin vahvistamalla kauppalaskuilla ja tavaran toimittajan leimaamalla ja allekirjoittamalla pakkauslistoilla varmistetaan asiakirjojen aitous. Asiakirjoja vaaditaan myös tilastointitarkoituksiin.

Kaikki vastaajat eivät olleet varmoja, onko asiakirjavaatimuksiin tullut muutoksia, mutta suurin osa oli sitä mieltä, että vaatimukset ovat muuttuneet. Vastausten perusteella viimeisimmät muutokset ovat vuodelta 2016. Tuloksista selvisi, että muutokset liittyvät kauppalaskujen vahvistamiseen ja legalisointiin sekä pakkauslistojen leimaamiseen. Asiakirjavaatimusten kiristymistä ja muutoksia perusteltiin Egyptin taloudellisesti ja poliittisesti epävakaa tilanteen vuoksi. Vastausten mukaan kiristetyillä asiakirjavaatimuksilla halutaan varmistaa asiakirjojen aitous ja se, että maahan ei tuoda vääränlaisia tuotteita.

Tulosten perusteella on selvää, että Egyptiä pidetään tärkeänä, mutta haasteellisena kauppakumppanimaana. Eniten haastetta luo maan tämänhetkinen poliittisesti ja taloudellisesti epävakaa tilanne. Tulokset osoittivat, että ohjeistus vaihtelee usein ja perimmäiset syyt toimintatavoille ovat epäselvät. Haasteet eivät ole ylityspääsemättömiä, mutta tuottavat paljon päänvaivaa.

7.2 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta määrittävät pääosin validiteetti ja reliabiliteetti. Niitä tutkitaan sekä tutkimusmenetelmien että tuloksista johdettujen johtopäätösten näkökulmasta. (Hiltunen 2009)

Tutkimusmenetelmien näkökulmasta katsottuna validiteetti määrittää, mittaako käytetty tutkimusmenetelmä juuri sitä tutkimusongelmaa, jota tutkimuksessa on

lähdetty selvittämään. Validiteetilla määritetään myös tutkimustuloksia: ovatko tulokset päteviä käytettyjen tutkimusmenetelmien ja aineistojen perusteella. Jos validiteettia ei ole, tutkimus on arvoton. (Hiltunen 2009)

Molempia empiirisiä tutkimuksiani voidaan pitää valideina, koska tutkimustulokseni vastaavat sekä varsinaiseen tutkimuskysymykseeni että kustannussäästöjen selvittämiseen. Vastaukset tukevat tutkimustani kokonaisuutena Egyptin kaupankäynnin haasteisiin liittyen. Alustavan tiedustelun perusteella tutkimuskysymyksen selvittämiseen tarkoitettun empiiriseen tutkimukseen suostui 20 henkilöä ja lopulta tutkimukseeni osallistui 17 henkilöä. Tästä voidaan laskea kyseisen empiirisen tutkimuksen vastausprosentti, joka on 85 %. Yksi vastaamatta jättäneistä kertoi minulle, että hän ei valitettavasti pysty auttamaan empiirisessä tutkimuksessani tiedonpuutteen vuoksi ja kahta muuta vastaamatta jättänyttä en saanut yhteydenottoillani kiinni. Vastausprosentin perusteella voidaan todeta, että otantani on onnistunut sekä laaja tutkimukseni aiheeseen nähden. Tämän lisäksi kaikki vastanneet ovat alan ammattilaisia, mistä voidaan olettaa, että vastaukset ovat päteviä. Kustannuskartoitus perustuu ajankohtaisiin tietoihin sekä todellisiin laskutustietoihin. Tämän perusteella kustannuskartoituksessa tehtyjä laskelmia voidaan pitää luotettavina.

Reliabiliteetti määrittää ovatko saadut tulokset sattumanvaraisia vai voidaanko niiden perusteella tehdä tarkkoja johtopäätöksiä. Reliabiliteetti siis ilmaisee tutkimusmenetelmien ja tutkimustulosten toistettavuuden luotettavuutta. Tutkimuksen on oltava toistettavissa, jotta tutkimusta ja sen tuloksia voidaan pitää reliaabeleina. (Hiltunen 2009)

Haastattelulomakkeiden tutkimustuloksissa nousivat esille samankaltaiset vastaukset, joten tutkimustuloksia ei voida pitää vain sattumanvaraisina. Ongelmaksi nousee kuitenkin tutkimuksen toistettavuus, sillä tutkimustulokset eivät luultavasti olisi tulevaisuudessa täysin samanlaisia. Tämä johtuu kuitenkin tutkimukseni aiheesta: lainsäädäntö muuttuu jatkuvasti ja Egyptin taloudellinen ja poliittinen tilanne voi kehittyä suuntaan tai toiseen. Toistettavuuden ongelma pätee myös kustannuskartoituksen uusimisessa, koska hintatiedot ja tarvittavat asiakirjat voivat muuttua tulevaisuudessa. Näin ollen laskelmissa saadut tulokset eivät välttämättä olisi samat.

Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttavat myös lähteet ja tutkimuksen eettisyys. Lähdekritiikillä tarkoitetaan tietolähteen käyttökelpoisuuden arvioimista. Tutkimuksen tekijän tulee ottaa huomioon esimerkiksi lähteenä käytettävän kirjailijan tunnettavuus ja arvostettavuus, lähteen ikä ja lähdetiedon alkuperä sekä totuudellisuus ja puolueettomuus. (Hirsijärvi yms. 2010, 113–114) Suurin osa kirjallisteiksi perustuvasta teorian tiedosta on ”muuttumatonta” (esimerkiksi ulkomaankauppaan sekä vienti- ja tuontitapahtumiin liittyvät käsitteet sekä toimintatavat), joten tässä tapauksessa myös useamman vuoden vanhempiä tietolähteitä voidaan pitää luotettavina. Esimerkiksi lainsäädäntöön liittyviin asioihin pyrin käyttämään nettilähteitä, sillä niitä päivitetään usein ja tällä tavoin voidaan varmistaa, että tieto on ajankohtaista.

Tutkimuksenteossa on otettava huomioon monia eettisiä kysymyksiä. Eettisesti hyvällä tutkimuksella tarkoitetaan, että tutkimuksenteossa on noudatettu hyvää tieteellistä käytäntöä. Tällä tarkoitetaan muun muassa rehellisyyttä ja huolellisuutta tiedonkeruussa (toisten tutkijoiden kirjoittamien tekstien plagiointi eli kopiointi on kielletty) ja tutkimustyön tekemisessä sekä muiden jo aiemmin tehtyjen tutkimusten kunnioittamista. Tärkeänä hyvänä tieteellisenä käytäntönä pidetään myös ihmisarvon kunnioittamista eli jokainen henkilö saa itse päättää, haluavatko he osallistua tutkimukseen vai ei. (Hirsijärvi yms. 2010, 23–26) En ole plagioinut muiden tekstejä tai aikaisempia tutkimuksia ja haastateltavani saivat itse päättää osallistumisestaan tutkimukseeni, joten tutkimukseni voidaan katsoa eettisesti hyväksyttäväksi.

7.3 Toimeksiantajan saama hyöty

Keskeisimmistä tutkimustuloksista voi huomata selkeästi, että valitsemani aiheen tutkittavat asiat eivät ole täysin itsestään selviä, vaan esille on noussut selkeä ongelmatilanne. Tulokset osoittivat, että haasteellisimpia asioita ovat uusien selkeiden ohjeistusten saaminen sekä toimintatapojen syiden selvittäminen. Seuraavaksi esitellään edellä esitettyjen tutkimustulosten perusteella päivitetetyt asiakirjaohjeistuk-

set, perustelut asiakirjavaatimuksille, kustannussäästöjen mahdollisuus, uusi toimintaprosessiehdotus sekä toimeksiantajan mielipiteet opinnäytetyön tutkimustuloksista.

Egyptin lähetyksiä koskevissa asiakirjaohjeistukissa täytyy edelleen ottaa huomioon lähetyksen koko ja ostotilausnumero. Alle 30 kilogramman lähetyksille (ostotilausnumerosta riippumatta) tarvittavat asiakirjat ovat:

- normaalit kauppalaskut (täytyy sisältää valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus, allekirjoitus ja nimenselvennys / EUR.1-leimausta ei tarvita).

Opinnäytetyön aikana selvisi, että alle 30 kilogramman lähetyksistä ei tarvitse lähettää leimattuja ja allekirjoitettuja pakkauslistoja. Pakkauslistojen lähettämistä koskeva vaatimus voidaan siis jättää huomiotta tällaisten lähetysten kohdalla. Kauppalasku lähetetään kuitenkin normaalilla kirjekuorella laskutusosoitteeseen.

Yli 30 kilogrammaa painaville lähetyksille, joiden ostotilausnumero on 43.. -alkuinen, toimeksiantaja tarvitsee seuraavat asiakirjat:

- normaalit kauppalaskut (täytyy sisältää valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus, allekirjoitus ja nimenselvennys / EUR.1-leimausta ei tarvita)
- leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat.

Nyt pakkauslistojen lähetystapaan on saatu selvennys. Pakkauslistat lähetetään originaalien kauppalaskujen kanssa ainoastaan kuljettajan mukana huolitsijalle, joka toimittaa ne eteenpäin Egyptiin. Tällaiseen lähetystapaan päädyttiin, koska toimeksiantaja on toiminut näin ennenkin, eikä siitä ole tullut huomautuksia asiakkaalta. Kauppalaskukopio lähetetään normaalilla kirjekuorella laskutusosoitteeseen.

Yli 30 kilogrammaa painaville lähetyksille, joiden ostotilausnumero on 21.. tai 22.. -alkuinen, toimeksiantaja tarvitsee seuraavat asiakirjat:

- normaalit kauppalaskut (täytyy sisältää valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus, allekirjoitus ja nimenselvennys / EUR.1-leimausta ei tarvita)
- kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut

- kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen
- leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat.

On erittäin yleistä, että kauppakamarin vahvistamia kauppalaskuja ja kauppakamarin myöntämää alkuperätodistusta ei ehditä saamaan valmiiksi ennen kuin kuljettaja on jo lähtenyt. Jos näin käy, normaali kauppalasku sekä leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat laitetaan kirjekuoressa kuljettajan mukana huolitsijalle, joka toimittaa ne eteenpäin Egyptiin. Kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut ja kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus laitetaan kuriirilla toimeksiantajan yhteys henkilölle Egyptiin heti, kun ne ovat saatavilla.

Jos kaikki asiakirjat ehtivät valmistua ennen kuin tavarat noudetaan, kaikki asiakirjat laitetaan kirjekuoressa kuljettajan mukana huolitsijalle. Edellä mainittujen ohjeistusten lisäksi normaali kauppalaskukopio lähetetään aina normaalilla kirjekuorella laskutusosoitteeseen.

Perimmäiset syyt asiakirjavaatimuksille tulevat joko lainsäädännöstä, tulliviranomaisilta tai asiakkailta. Syyt toimeksiantajan asiakkaan tarvitsemille asiakirjoille:

- Kauppakamarin vahvistamat kauppalaskut sekä leimatut ja allekirjoitetut pakkauslistat vaaditaan paremman tullikontrollon takia. Niillä varmistetaan, että tuotteet ovat oikeanlaisia ja asiakirjat virallisia. Vaatimukset on otettu käyttöön Egyptin poliittisesti ja taloudellisesti epävakaa tilanteen vuoksi.
- Kauppakamarin myöntämä alkuperätodistus vaaditaan tuotteiden alkuperän todistamista varten.
- Valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus vaaditaan, jotta asiakkaat saavat ostamilleen tuotteilleen tullietuuskohtelun. Valtuutetun viejän kauppalaskuilmoitus ei yksinään riitä todistamaan tuotteen alkuperää.

Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että kaikki tähän asti vaaditut asiakirjat ovat tarvittavia eikä niistä voida jättää mitään pois toimeksiantajan EUR.1-leimausta lukuun ottamatta. Tämän perusteella toimeksiantaja ei voi aikaansaada kustannuskartoituksessa esitettyjä kustannussäästöjä. Kustannuskartoitusta voidaan

kuitenkin pitää erittäin tärkeänä tiedonlähteenä, koska kyseisiä laskelmia ei ole tehty aikaisemmin. Nyt toimeksiantaja on tietoinen asiakirjalähetyksistä muodostuvien lisäkustannusten suuruudesta.

Yksi opinnäytetyöni tarkoituksista oli tehdä kattava tietopaketti tutkimukseni aiheesta toimeksiantajalle, jotta samankaltaisilta asiakirjahaasteilta voitaisiin välttyä tulevaisuudessa. Opinnäytetyöni esitystilaisuus tulee toimimaan konkreettisesti pienenä koulutustilaisuutena toimeksiantajan asiakaspalvelu- ja huolintatiimille. Esitystilaisuudella pyritään varmistamaan, että kaikki ovat jatkossa tietoisia tämänhetkisistä toimintatavoista.

Konkreettinen toimenpide tulevaisuuden haasteiden välttämiseksi on uuden toimintaprosessin käyttöönotto asiakaspalvelutiimin ja vientihuolintatiimin välille. Jos Egyptin asiakirjavaatimuksiin (tai mihin tahansa kaupankäyntiin liittyvään asiaan tai toimintatapaan) tulee uusia muutoksia, tiimit voisivat tulevaisuudessa käydä ne läpi yhdessä. Tällöin tiimit keskustelisivat keskenään muutoksista, selvittäisivät muutosten syyt sekä sopisivat uusista toimintatavoista. Näin varmistettaisiin se, että kaikki olisivat tietoisia siitä, miten toimitaan ja miksi. Tällaisella toiminnalla tehostettaisiin sekä tiimien välistä yhteistyötä että epäselvyyksien välttämistä. Tällainen toimintatapa vähentäisi myös turhaa sähköpostikeskustelua tiimien ja asiakkaan välillä, sillä asioista sovittaisiin kerralla yhdessä. Tällaista toimintatapaa voisi kokeilla aluksi Egyptin asioihin liittyen ja jos prosessi todetaan toimivaksi, sen voisi ottaa käyttöön myös muiden maiden kohdalla.

Esimieheni kertoi minulle, että hän on tyytyväinen uusiin ohjeisiin, jotka päivitetään tutkimustulosten perusteella. Hän sanoi, että kustannuskartoituksen tekeminen on aina hyödyllistä ja se lisää ymmärrystä, vaikkei siinä esitettyjä säästöjä aikaansaataisikaan. Kauppakamarin myöntämän alkuperätodistuksen vaatimisen syy jäi kuitenkin mietityttämään sekä häntä että minua. Periaatteessa sitä ei tarvittaisi, koska Suomen ja Egyptin välillä on vapaakauppasopimus. Tästä huolimatta alkuperätodistus vaaditaan melkein aina. Mietimme yhdessä, mitä hyötyä vapaakaup-

pasopimuksissa asetetuista säädöksistä on, jos kauppamaat kuitenkin toimivat toisin. Epäselväksi jäi, tulevatko alkuperätodistusvaatimukset suoraan tulliviranomaisilta vai esimerkiksi egyptiläisten omilta asiakkailta.

7.4 Pohdinta ja jatkotutkimusehdotus

Opinnäytetyöprosessi opettaa paljon projektin tekemisestä sekä aikataulun suunnittelusta. Oma aikatauluni oli tiukka, koska työskentelin opinnäytetyön tekemisen ohessa. Sain kuitenkin pidettyä aikataulustani hyvin kiinni, koska tiesin, että toimeksiantajani oikeasti tarvitsee tekemääni tutkimusta.

Vaikka tutkimuskysymykseneni pääidea oli minulle alusta asti selvä, tutkimukseni aihe tuntui aluksi laajalta ja aiheen rajausta oli epäselvä. Rajausta määräytyi lopulta tutkimuskysymyksen muodostumisen myötä.

Olen tyytyväinen empiirisen tutkimuksen halukkaiden osallistujien määrään. Vastauksia tuli monelta taholta ja moni kertoi aiheen olevan heidän mielestään mielenkiintoinen. Lopputuloksena sain perustellut vastaukset tutkimusongelmaani ja tämän lisäksi sain avattua kokonaiskuvaa toimeksiantajan ja Egyptin välisestä kaupankäynnistä.

Egyptin vientiasiakirjavaatimukseen liittyen ei luultavasti ole lisätutkittavaa tällä hetkellä toimeksiantajan näkökulmasta. Egypti on kuitenkin haasteellinen kauppakumppanimaa eivätkä haasteet lopu asiakirjavaatimukseen. Ennen aiheeni kunnollista valikoitumista keskustelin esimieheni kanssa Egyptiin liittyvistä asioista ja hän mainitsi muutaman asian egyptiläisten asiakkaiden tilauskäyttämiseen liittyen. Oman aiheenrajaukseni vuoksi en voinut käsitellä kyseisiä asioita. Tästä syystä egyptiläisten tilauskäyttämisen tutkiminen voisi toimia jatkotutkimusehdotuksena opinnäytetyölleni. Esimieheni mielestä päätavoitteita tutkimuksessa voisivat olla tilauskäyttämisen selkeyttäminen ja sen myötä omassa tutkimuksessani selvitettyjen kustannussäästöjen (sekä mahdollisesti uusien säästöjen) aikaansaamisen selvitys.

LÄHTEET

D’Arcy, L., Murray, C. & Cleave, B. Schmitthoff’s export trade. The law and practice of international trade. 2000. London. Sweet & Maxwell.

ECA, Egyptian Customs Authority. 2012. About Egyptian Customs. Viitattu 4.10.2016. <http://www.customs.gov.eg/Article.aspx?Id=2>

EUR-Lex. 2011. Euro-Välimeri-assosiaatiosopimukset. Viitattu 3.11.2016. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=URISERV%3Ar14104>

EUR-Lex. 2013. Neuvoston päätös etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen tekemisestä. Viitattu 3.11.2016. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?qid=1478081262554&uri=CELEX:32013D0094>

Eurooppatiedotus.fi. Ulkoasiainministeriö. 2015. EU lyhyesti. Viitattu 20.9.2016. <http://eurooppatiedotus.fi/public/default.aspx?contentid=278228&contentlan=1&culture=fi-FI>

Export Finland. 2016. Laivauskäsikirja. Egypti. Viitattu 22.9.2016. <http://www.exportfinland.fi/laivauskasikirja/egypti>

Finpro. 2013. Vientiprosessiopas. Tarjouspyynnöstä tavarantoimituksiin. Viitattu 4.10.2016. <http://www.finpro.fi/documents/10304/216253/Vientiprosessiopas.pdf>

Finpro. 2015. Laivauskäsikirja. Helsinki. Tammerprint Oy.

Fintra. 2003. Vientiopas. Helsinki. Multiprint Oy.

Fintra. 2008. Vientikaupan asiakirjat. Helsinki. Multiprint Oy.

Globalis. 2015. Maat. Egypti. Viitattu 23.9.2016. <http://www.globalis.fi/Maat/Egypti>

Harrison, A. 2010. Business Environment in a global context. New York. Oxford University Press Inc.

Hiltunen, L. 2009. Validiteetti ja reliabiliteetti. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 6.11.2016. http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/validius_ja_reliabiliteetti.pdf

Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. Helsinki. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

ICC, International Chamber of Commerce. 2016. Toimitusten hallinta. ICC Incoterms 2010. Viitattu 3.10.2016. <http://www.icc.fi/toimitusten-hallinta-icc-incoterms-2010>

- Johnson, E. & Bade, L. 2010. Export/Import Procedures and Documentation. Amacom.
- Jyväskylän yliopisto. 2015. Tutkimusstrategiat. Laadullinen tutkimus. Viitattu 3.11.2016.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>
- Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kerr, W. & Perdakis, N. 2014. A Guide to the Global Business Environment. The Economics of International Commerce. United Kingdom. Edward Elgar Publishing Limited.
- Keskuskauppakamari. 2016. Alkuperätodistus. Euroopan yhteisön yleinen alkuperätodistus. Viitattu 3.11.2016. <http://kauppakamari.fi/kansainvaliset-asiat/asiakirjat/ulkomaankaupan-asiakirjat-2/alkuperatodistus/>
- Käri-Zein, P. 2003. Bisneskohteena Arabimaat. Helsinki. Multikustannus/Multiprint Oy.
- Logistiikan maailma. 2016a. Sopimukset. Kaupan sopimuksia. Viitattu 22.9.2016. http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Luokka:Kaupan_sopimuksia
- Logistiikan maailma. 2016b. Kauppa & tullaus. Sisä-ulkokauppa ja tullaus. Ulkomaankaupassa esiintyviä asiakirjoja. Viitattu 19.9.2016.
<http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Alkuper%C3%A4todistus>
- Logistiikan maailma. 2016c. Perittävät ja remburssit. Viitattu 3.10.2016.
http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Peritt%C3%A4v%C3%A4t_ja_remburssit
- Logistiikan maailma. 2016d. CPT. Viitattu 3.10.2016.
<http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/CPT>
- Logistiikan maailma. 2016e. FCA. Viitattu 5.10.2016.
<http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/FCA>
- Melin, K. 2011. Ulkomaankaupan menettelyt- vienti ja tuonti. Tampere. Amk-kustannus.
- Selin, E. 2004. Vientitoiminnan suunnittelu. Juva. WS Bookwell Oy.
- Seyoum, B. 2009. Export-Import Theory, Practices and Procedures. New York. Routledge.
- Sneck, T. 2002. Tullilainsäädäntö. Vantaa. Dark Oy.
- Suomen kuljetusopas. 2015. Ulkomaankaupan asiakirjat. Viitattu 25.10.2016.
<http://www.kuljetusopas.com/kuljetus/ulkomaankauppa/asiakirjat/>

Tietoarkisto. 2016. Kvalitatiivisen datatiedoston käsittely. Viitattu 6.11.2016.
<http://www.fsd.uta.fi/aineistonhallinta/fi/kvalitatiivisen-datan-kasittely.html>

Tulli. 2016a. Vienti. Viitattu 15.9.2016. <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/index.jsp>

Tulli. 2016b. Vienti. Etuuskohteluasiakirjojen hakeminen ja laatiminen. Viitattu 20.9.2016. http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/etuuskohtelut/Etuuskohteluasiakirjojen_hakeminen_ja_laatiminen.pdf

Tulli. 2016c. Intrastat Suomessa v. 2016. Viitattu 20.9.2016.
http://www.tulli.fi/fi/suomen_tulli/ulkomaankauppatilastot/intrastat/liitteet16/01_FIN2016.pdf

Tulli. 2016d. Maatilastoja. Kauppavaihto maaryhmittäin ja maittain; tuonti alkuperämaittain ja vienti määrämaittain. Vuosi 2015 lopulliset luvut. Viitattu 29.9.2016. http://www.tulli.fi/fi/suomen_tulli/ulkomaankauppatilastot/tilastoja/maatilastoja/index.jsp

Tulli. 2016e. Vienti EU:n ulkopuolelle. Viitattu 14.10.2016.
http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/vienti_eun_ulkopuolelle/index.jsp

Tulli. 2016f. Etuusasiakirjojen hakeminen ja laatiminen. Viitattu 2.11.2016.
http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/etuuskohtelut/Etuuskohteluasiakirjojen_hakeminen_ja_laatiminen.pdf

Tulli. 2016g. Tuonti. Viitattu 6.11.2016. <http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/>

Ulkoasiainministeriö. 2016. Matkustaminen ja maat. Maatiedosto Egypti. Viitattu 21.9.2016. <http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=41170&culture=fi-FI&contentlan=1&displayall>

LIITE 1

INVOICE

Date 19.10.2016 Number 91016715 Page 1 / 2
 Seller's reference 29.09.2016 1247061
 Customer's reference 2100011678

Inv. address 902262	Consignee 900125				
Laskutusosoite	Vastaanottajan tiedot				
Delivery address 10000543	Export licence VAT number				
Toimitusosoite	Country of origin See below Country of destination Egypt				
	Terms and time of delivery (Incoterms 2010) CPT Cairo				
Carriage by/via AIRFREIGHT From/via	Terms of payment 150 days due net				
	L/C No:				
Place of discharge Final destination CAIRO	Due date/Interest on overdue payment 29.03.2017 / 14,00 %				
Payer 950107	Delivery No : 800766265				
Maksajan tiedot					
Marks and numbers	Number and kind of packages	Gr weight.kg	Netweight.kg	Volume.m3	
	Total	304.0	269.0	0.960	
3704681 Case	120*100*80/CM	304.0	269.0	0.960	
Item	Material no	Specification	Unit price	Delivery Date	VAT
	Quantity				Total price
000010	OT630E03P	OT630E03P SWITCH-DISCONNECTOR		19.10.2016	
	ILACODE : 1SCA022718R8940	SWITCH-DISCONNECTOR			
	2 PC				
Item Reference: 2100011678 Item No: 10Customer material no: 1SCA022718R8940					
000020	OT800E03P	SWITCH-DISCONNECTOR		19.10.2016	

INVOICE

Date 19.10.2016 Number 91016715 Page 2 / 2
 Seller's reference 29.09.2016 1247061
 Customer's reference 2100011678

Item	Material no	Specification	Unit price	Delivery Date	VAT
ILACODE :	ISCA022718R9410	SWITCH-DISCONNECTOR			
Quantity	37	PC			
Item Reference:	2100011678	Item No: 20	Customer material no: ISCA022718R9410		
Items total					
VAT 0%, Export Sales Outside the Community			Final amount	EUR	
VAT: Y-Tunnus:					
Item	Quantity	Country of origin	Package	CN-Code	ECCN
000010	2,000	FI Finland	3704681	85365080	
000020	37,000	FI Finland	3704681	85365080	
Remarks must be made within 7 days.					
Please use seller's reference and invoice number when making payments.					
WE HEREBY CERTIFY THAT TIMBER PACKING HAS NOT BEEN USED IN THE CASES LISTED ABOVE. THE MATERIAL IS PLYWOOD.					
THE EXPORTER OF THE PRODUCTS COVERED BY THIS DOCUMENT (CUSTOMS FI [redacted]) DECLARES THAT, EXCEPT WHERE OTHERWISE CLEARLY INDICATED, THESE PRODUCTS ARE OF EEA PREFERENTIAL ORIGIN.					
Yrityksen leima		Toimeksiantajan EUR.1-leima (sisältäen valtuutetun viejän numeron)		AUTHORIZATION NO. FI EUR.1 APPROVED EXPORTER FI [redacted]	
Salla Laamanen				Valtuutetun viejän kauppilasku ilmoitus	

LIITE 2

INVOICE

Date 19.10.2016 Number 91016715 Page 1 / 2
 Seller's reference 29.09.2016 1247061
 Customer's reference 2100011678

Inv. address 902262	Consignee 900125			
Laskutusosoite	Vastaanottajan tiedot			
Delivery address 10000543	Export licence	VAT number		
Toimitusosoite	Country of origin See below	Country of destination Egypt		
Carriage by/via AIRFREIGHT	From/via	Terms and time of delivery (Incoterms 2010) CPT Cairo		
Place of discharge	Final destination CAIRO	Terms of payment 150 days due net		
Payer 950107		L/C No:		
Maksajan tiedot		Due date/interest on overdue payment 29.03.2017 / 14,00 %		
		Delivery No : 800760265		
		 0037440		
Marks and numbers	Number and kind of packages	Gr weight,kg	Netweight,kg	Volume,m3
	Total	304,0	269,0	0,960
3704681	Case 120*100*80/CM	304,0	269,0	0,960
Item	Material no	Specification	Delivery Date	VAT
	Quantity	Unit price		Total price
000010	OT630E03P	OT630E03P SWITCH-DISCONNECTOR	19.10.2016	
		ILACODE : 1SCA022718R8940		
	2	PC		
		SWITCH-DISCONNECTOR		
		Item Reference: 2100011678 Item No: 10Customer material no: 1SCA022718R8940		
000020	OT800E03P	SWITCH-DISCONNECTOR	19.10.2016	

INVOICE

Date 19.10.2016 Number 91016715 Page 2 / 2
 Seller's reference 29.09.2016 1247061
 Customer's reference 2100011678

Item	Material no	Specification	Unit price	Delivery Date	VAT
ILACODE :	1SCA022718R9410	SWITCH-DISCONNECTOR			Total price
	37	PC			
Item Reference: 2100011678 Item No: 20 Customer material no: 1SCA022718R9410					
Items total					
VAT 0%, Export Sales Outside the Community				Final amount	EUR
VAT: Y-Tunnus:					
Item	Quantity	Country of origin	Package	CN-Code	ECCN
000010	2,000	FI Finland	3704681	85365080	
000020	37,000	FI Finland	3704681	85365080	
Remarks must be made within 7 days.					
Please use seller's reference and invoice number when making payments.					
WE HEREBY CERTIFY THAT TIMBER PACKING HAS NOT BEEN USED IN THE CASES LISTED ABOVE. THE MATERIAL IS PLYWOOD.					
THE EXPORTER OF THE PRODUCTS COVERED BY THIS DOCUMENT (CUSTOMS AUTHORIZATION NO. FI []) DECLARES THAT, EXCEPT WHERE OTHERWISE CLEARLY INDICATED, THESE PRODUCTS ARE OF EEA PREFERENTIAL ORIGIN.					

Yrityksen
leima

Salla Laamanen

FI EUR.1
APPROVED EXPORTER
FI []

VISAED
OSTROBOTHNIA CHAMBER OF COMMERCE
20.10.2016 VAASA

Kauppakamarin toimihenkilön sähköinen allekirjoitus ja nimenselvennys

Kauppakamarin vahvistusleima (tulee laskun jokaiselle sivulle)

LIITE 3

1 Consignor - Expéditeur - Expedidor		No. E0170275	ORIGINAL
Lähettiläjä		EUROPEAN COMMUNITY COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE - COMUNIDAD EUROPEA <hr/> CERTIFICATE OF ORIGIN CERTIFICAT D'ORIGINE - CERTIFICADO DE ORIGEN	
2 Consignee - Destinataire - Destinatario			
Vastaanottaja		3 Country of Origin - Pays d'origine - País de origen European Community -Finland	
4 Transport details - Informations relatives au transport - Datos relativos al transporte (Optional) Airfreight		5 Remarks - Remarques - Observaciones	
6 Item number; marks, numbers, number and kind of packages; description of goods SWITCH-DISCONNECTOR 2100011678 "According to our Invoice nos. 91016715" 1 case. SH 686572		7 Quantity 304,0 KG	
8 THE UNDERSIGNED AUTHORITY CERTIFIES THAT THE GOODS DESCRIBED ABOVE ORIGINATE IN THE COUNTRY SHOWN IN BOX 3 L'autorité soussignée certifie que les marchandises désignées ci-dessus sont originaires du pays figurant dans la case No. 3 La autoridad infrascrita certifica que las mercancías abajo mencionadas son originarias del país que figura en la casilla no. 3			
OSTROBOTHNIA CHAMBER OF COMMERCE			
VAASA 20.10.2016			
Kauppakamarin vahvistusleima		Kauppakamarin toimihenkilön sähköisen allekirjoitus ja nimenselvennys	
Place and date of issue; name, signature and stamp of competent authority Lieu et date de délivrance; désignation, signature et cachet de l'autorité compétente Lugar y fecha de expedición; designación, firma y sello de la autoridad competente			

LIITE 4

Packing List

Page 1 / 1

Your ref:
See below

Date 20.10.2016 Dispatch 800766265 Shipping condition: AIRFREIGHT

Receiver 10000543

Our ref:
Biztalk User Italia Biztalk

Vastaanottaja

Grossw kgs/ 304,00 Netw kgs/ 269,00 Volume m³/ 0,960Delivery address
CAIRO

Terms of delivery: CPT Cairo

Buyer 900125

Dimension cm
120*100*80

Ostajan tiedot

Caseno 3704681

Specification	Your Item	Quantity	Unit
1247061 10 OT630E03P SWITCH-DISCONNECTOR OT630E03P ILA Code: 1SCA022718R8940 Customer Material: 1SCA022718R8940 Customer ref: 2100011678 10 End Customer ref:		2	PC
1247061 20 SWITCH-DISCONNECTOR OT800E03P ILA Code: 1SCA022718R9410 Customer Material: 1SCA022718R9410 Customer ref: 2100011678 20 End Customer ref:		37	PC

Yrityksen leima

Salla Laamanen

Comment's regarding the shipment shall be made within 7 days of the arrival of the goods.